

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ՓՐԿԱՐԱՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐՔԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾՈՎ ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ

Հոդված 2. Սույն կանոնագրքում կիրառվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն կանոնագրքում կիրառվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) **ստորաբաժանումներ՝** լիազոր մարմնի համակարգի կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումներ, կենտրոններ, ջոկատներ, լիազոր մարմնի ուսումնական և այլ հաստատություններ, այլ ստորաբաժանումներ, որտեղ «Փրկարար ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով անցնում են փրկարարական ծառայություն.

2) **հրամանատարներ (պետեր)**՝ Փրկարար ծառայության տնօրեն, Փրկարար ծառայության տնօրենի տեղակալներ, վարչությունների պետեր, ակադեմիայի ղեկավար, ինչպես նաև փրկարարական ծառայության այլ ստորաբաժանումների և այդ ստորաբաժանումների կազմի մեջ մտնող կառուցվածքային միավորների հրամանատարներ (պետեր), նրանց տեղակալներ.

3) **ստորաբաժանումների գույք (այսուհետ՝ գույք)**՝ պետական սեփականություն համարվող և ստորաբաժանումների տիրապետմանը, օգտագործմանը հանձնված նյութական միջոցներ ու արժեքներ, որոնք արտահայտված են հանդերձանքի, սարքավորումների, նյութերի, հիմնական այլ միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների ձևով.

4) **իրական վնաս (այսուհետ՝ վնաս)**՝ գույքի կորուստը կամ վնասվածքը, ինչպես նաև այն ծախսերը, որ լիազոր մարմնի Փրկարար ծառայության ստորաբաժանումը

կատարել է կամ պետք է կատարի կորած կամ վնասված գույքը վերականգնելու (ծեռք բերելու) համար.

5) **տեղամաս**՝ արտակարգ իրավիճակի վերացման նպատակով մեկ ղեկավար և կոնկրետ խնդիր ունեցող ուժերի ու միջոցների կենտրոնացման վայր.

6) **շտաբ**՝ արտակարգ իրավիճակի վայրում ուժերի ու միջոցների ղեկավարման նպատակով ժամանակավոր կազմավորված ղեկավարման մարմին.

7) **իրավիճակի գնահատում**՝ արտակարգ իրավիճակի վայրում իրականացված հետախուզման արդյունքների, ստացված տեղեկությունների վերլուծություն և ընդհանրացում.

8) **ուժերի և միջոցների ներգրավման պլան**՝ փաստաթուղթ, որով սահմանվում են արտակարգ իրավիճակների կանխմանը, հետևանքների նվազեցմանը և վերացմանը ներգրավվող ուժերի և միջոցների քանակն ու կարգը.

9) **պլան**՝ համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից հաստատված փաստաթուղթ, որով կարգավորվում են բնակչության պաշտպանության, քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների և տարածքային պաշտպանության կազմակերպման հարաբերությունները.

~~10)-տեսչական ստուգում՝ ստորաբաժանումների կարգապահության, ծառայության կազմակերպման և ներքին ծառայության հետ կապված այլ հարցերի ուսումնասիրություն ու ստուգում:~~

~~11)-կարգապահական տույժերն ի կատար ածել՝ կարգապահական տույժ տալու (խախտում ծնող պատճառների և երեխաների) մասին ծառայողին և անձնակազմին փրկարարական ծառայողների շարքի առջև կամ ժողովներում հայտարարելը (քննարկելը):~~

12) **խախտում**՝ փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնները կամ անհամատեղելիության պահանջները կամ այլ սահմանափակումները կամ շահերի բախման կանոնները խախտելը կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելը կամ ծառայողական

լիազորություններն անցնելը, ինչպես նաև՝ կարգապահական խախտումը (ծառայողական կարգապահության կանոնները խախտելը)։

13) ծառայողական կարգապահության կանոններ՝ լիազոր մարմնի ղեկավարի նորմատիվ հրամանով կամ այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված այն ծառայողական պարտականությունները, որոնց չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը կարող է հանգեցնել կարգապահական պատասխանատվության։

14) լիազոր մարմին՝ ներքին գործերի բնագավառում պետական կառավարման լիազոր մարմինը։

15) իրավասու ստորաբաժանում՝ լիազոր մարմնի կառուցվածքային ստորաբաժանում, որը պատասխանատու է լիազոր մարմնի ներքին անվտանգության և հակակոռուպցիոն գործունեության համար և իրականացնում է ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելու կամ ծառայողական լիազորություններն անցնելու, կարգապահական խախտումների վերաբերյալ ծառայողական քննությունները, ինչպես նաև՝ սույն օրենքով նախատեսված ուսումնասիրություններ։

16) փորձանմուշ՝ արյան, մազերի, մարմնի արտաթորությունների նմուշները։

17) ախտորոշիչ թեստ՝ համապատասխան սարքավորումների կիրառմամբ մարմնում ալկոհոլի, թմրամիջոցների կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի առկայությունը պարզելու նպատակով իրականացվող ստուգումը։

18) ծառայողական քննություն՝ օրենքով, այլ իրավական ակտերով սահմանված՝ փրկարարական ծառայողի բարեվարքության կամ ծառայողական պարտականությունների հետ կապված հարցերի քննությունը։

19) նոր երևան եկած հանգամանք՝ հանգամանքներ, որոնք գոյություն են ունեցել ծառայողական քննության արդյունքներով որոշման կայացման պահին և հայտնի չեն եղել և չէին կարող հայտնի լինել ծառայողական քննության մասնակիցներին, և այդ հանգամանքները գործի լուծման համար ունեն էական նշանակություն, ինչպես նաև՝ փորձագետի ակնհայտ կեղծ եզրակացությունը, թարգմանչի ակնհայտ սխալ

թարգմանությունը, ապացույցների կեղծված լինելը, որոնք հանգեցրել են ոչ ճիշտ ծառայողական քննության արդյունքներով որոշման կայացման:

Հոդված 22. Ծառայողական ողջույնը

1. Ծառայողական ողջույնը ծառայողների ընկերական համախմբվածության, նրանց փոխադարձ հարգանքի և բարեկամության վկայությունն է:

2. Բոլոր ծառայողները պարտավոր են հանդիպելիս կամ միմյանց կողքով անցնելիս ողջունել իրար:

3. Ենթակաները և կոչումով կրտսերները ողջունում են առաջինը:

4. Ծառայողները, բացի սույն հոդվածի 1-ին մասում նշվածից, պարտավոր են ողջունել (հարգանքի տուրք մատուցել)՝

1) անհայտ զինվորի գերեզմանին.

2) հայրենիքի ազատության և անկախության համար մարտերում զոհված զինվորների եղբայրական գերեզմաններին.

3) փրկարարական աշխատանքների ժամանակ զոհված փրկարարների շիրիմներին.

4) Հայաստանի Հանրապետության դրոշին՝ հանդիսությունների և պաշտոնական արարողությունների ժամանակ.

5) լիազոր մարմնի դրոշին:

5. Ստորաբաժանումները շարքում եղած ժամանակ, հրամանի համաձայն, ողջունում են՝

1) Հայաստանի Հանրապետության Նախագահին, Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահին, Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին և լիազոր մարմնի ղեկավարին.

2) Փրկարար ծառայության տնօրենին, գեներալներին և բոլոր ուղղակի պետերին;
~~ինչպես նաև ստորաբաժանման տեսչական ստուգման ղեկավարման համար նշանակված անձանց:~~

6. Ստորաբաժանումներին ծառայողական ողջույնի կատարման հրաման չի տրվում՝

1) տազնապի, երթի, ինչպես նաև ուսումնավարժությունների ժամանակ.

2) կառավարման կետերում, կապի հանգույցներում (դիսպետչերական ծառայություններում) և հերթապահության ժամանակ.

3) արտակարգ իրավիճակներում փրկարարական աշխատանքներ կատարելիս.

4) մարզական մրցումների և խաղերի ժամանակ.

5) սնվելու ժամանակ ու մինչև դրա ավարտը:

7. Ստորաբաժանումներում անցկացվող հանդիսավոր ժողովների, կոնֆերանսների, մշակութային միջոցառումների ժամանակ ծառայողական ողջույնի համար հրաման չի տրվում, և հրամանատարին (պետին) զեկույց չի տրվում:

8. Փրկարարական ծառայության շարային կանոնադրությունը սահմանում է կառավարությունը:

Հոդված 23. Հրամանատարներին (պետերին) ~~և տեսչական ստուգման եկած անձանց~~ ներկայանալու կարգը

1. Ստորաբաժանում եկած ավագ հրամանատարին (պետին) ներկայանում է միայն ստորաբաժանման հրամանատարը, իսկ մյուս անձինք ներկայանում են ավագ հրամանատարին անմիջապես նրանց դիմելու դեպքում՝ նշելով իրենց պաշտոնը, կոչումը և ազգանունը:

~~2. Ստորաբաժանման տեսչական ստուգման ժամանակ ստորաբաժանման հրամանատարը ներկայանում է տեսչական ստուգման ղեկավար նշանակված անձին, եթե ստորաբաժանման հրամանատարը կոչումով հավասար է տեսչական ստուգման~~

~~ղեկավարի կոչմանը, իսկ եթե ստուգողը կոչումով ցածր է ստորաբաժանման հրամանատարից, ապա նա ներկայանում է ստորաբաժանման հրամանատարին:~~

~~3. Նախքան տեսչական ստուգման սկսելը ստորաբաժանման հրամանատարը տեսուչին (ստուգողին) ներկայացնում է ստուգման ենթակա ստորաբաժանումների հրամանատարներին:~~

~~4. Տեսուչների (ստուգողների) կամ ավագ հրամանատարների կողմից ծառայողներին տրվող հանձնարարությունների կատարման ցուցումները հաղորդվում են ստորաբաժանման հրամանատարի միջոցով:~~

~~5. Ստուգողները պարտավոր են ստորաբաժանման հրամանատարին տեղյակ պահել տեսչական ստուգման կամ անձնակազմի վրա դրված ծառայողական պարտականությունների կատարման մասին:~~

Հոդված 27. Փրկարարական ծառայության վարչության պետի և ակադեմիայի ռեկտորի պարտականությունները

1. Վարչության պետը և ակադեմիայի ռեկտորը խաղաղ և պատերազմի ժամանակ պատասխանատու են ենթակա ստորաբաժանման մշտական ու զորահավաքային պատրաստականության և նրա կողմից առաջադրանքների հաջող կատարման, անձնակազմի մշտական պատրաստության, դաստիարակության, ծառայողական կարգապահության, բարոյահոգեբանական վիճակի ու նյութական միջոցների պահպանության համար:

2. Վարչության պետը ենթարկվում է Փրկարար ծառայության տնօրենին, իսկ ակադեմիայի ռեկտորը՝ լիազոր մարմնի ղեկավարին կամ նրա լիազորած պաշտոնատար անձին:

3. Վարչության պետը վարչության, իսկ ակադեմիայի ռեկտորը ակադեմիայի անձնակազմի ուղղակի պետն է:

4. Փրկարարական ծառայության վարչության պետը և ակադեմիայի ռեկտորը խաղաղ և պատերազմի ժամանակ՝

1) ղեկավարում են ենթակա ստորաբաժանման գործունեությունը, պատասխանատու են վարչությանն առաջադրած խնդիրների ու գործառույթների իրականացման համար.

2) սահմանում են աշխատանքի բաշխում իրենց տեղակալների (տեղակալի) միջև.

3) ներկայացնում են ենթակա ստորաբաժանման կանոնադրությունը.

4) օրենքով, այլ իրավական ակտերով և ենթակա ստորաբաժանման կանոնադրությամբ նախատեսված խնդիրների իրականացման նպատակով մշակում ու Փրկարար ծառայության տնօրենին են ներկայացնում արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման համար անհրաժեշտ առաջարկություններ.

5) իրենց լիազորությունների շրջանակներում լիազոր մարմնի ստորաբաժանումներից ստանում են անհրաժեշտ տեղեկատվություն և նյութեր.

6) իրենց լիազորությունների շրջանակներում ապահովում են իրենց ղեկավարած ստորաբաժանման և այլ մարմինների փոխհարաբերությունները.

7) ստորագրում են ենթակա ստորաբաժանման անունից պատրաստվող փաստաթղթերը.

8) ենթակա ստորաբաժանման լիազորությունների շրջանակներում նախապատրաստում են առաջարկություններ, տեղեկանքներ, միջնորդագիր, զեկուցագիր և այլ գրություններ.

9) իրենց լիազորությունների շրջանակներում կարող են հրավիրել խորհրդակցություններ՝ դրանց մասնակից դարձնելով համապատասխան ստորաբաժանումների մասնագետների.

10) առաջարկություններ են ներկայացնում ենթակա ստորաբաժանման պաշտոններում քաղաքացիներին աշխատանքի ընդունման, աշխատողներին պաշտոնից ազատման, խրախուսման և կարգապահական տույժեր տալու վերաբերյալ.

11) փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների և մարտական խնդիրների իրականացման համար ենթակա ստորաբաժանման անձնակազմի ցուցաբերած խիզախության և անձնվիրության համար սահմանված կարգով միջնորդում են պետական պարգևատրման.

12) իրենց լիազորությունների շրջանակներում օգտագործում են իրենց հատկացված գույքը.

13) բաշխում են ենթակա ստորաբաժանման գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ միջոցները և հսկում դրանց ռացիոնալ օգտագործումը.

14) իրենց լիազորությունների շրջանակներում տալիս են համապատասխան կարգադրություններ և արձակում հրամաններ:

~~15) իրենց լիազորությունների շրջանակներում ենթակա ստորաբաժանման ծառայողական կազմի և աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում են «Փրկարար ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և սույն օրենքով սահմանված խրախուսանքներ ու կարգապահական տույժեր:~~

5. Փրկարարական ծառայության վարչության պետի և ակադեմիայի ռեկտորի պաշտոնների անձնագրերով կարող են սահմանվել այլ պարտականություններ:

Հոդված 57. Տազնապի տեսակները

1. «Տազնապ» ազդանշանով ստորաբաժանման հավաքն անցկացնում են լիազոր մարմնի ղեկավարը, Փրկարար ծառայության տնօրենը և նրա լիազորված անձը՝ ~~տեսչական ստուգման եկած հրամանատարը~~, իրենց տրված իրավասությունների շրջանակներում:

2. Տազնապը լինում է մարտական և ուսումնական:

3. Տազնապի հայտարարման և անձնակազմի գործողությունների կարգը սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

Հոդված 66. Փրկարարական ծառայողի կարգապահությունը

-

1. ~~Փրկարարական ծառայողի կարգապահությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով, կանոնադրություններով և հրամանատարների (պետերի) հրամաններով սահմանված կարգ ու կանոնի խստիվ ու ճշգրիտ պահպանումն է բոլոր ծառայողների կողմից:~~

2. ~~Կարգապահության նպատակը մարդու իրավունքները սահմանափակելը և բացառելը չէ, այլ համախմբվածություն, մասնագիտական պատրաստություն ապահովելն է Փրկարար ծառայության առաջ ծառացած խնդիրները կատարելու համար:~~

3. ~~Կարգապահությունը հիմնված է յուրաքանչյուր փրկարարական ծառայողի կողմից ծառայողական պարտքի և անձնական պատասխանատվության գիտակցման վրա:~~

4. ~~Կարգապահությունը պարտավորեցնում է յուրաքանչյուր փրկարարական ծառայողի՝~~

1) ~~հավատարիմ լինել փրկարարական ծառայողի երդմանը, խստորեն պահպանել Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը և օրենքները, իր պարտքը կատարել հմտորեն և արիաբար, բարեխղճորեն ուսումնասիրել գործը, պահպանել գույքը:~~

2) ~~պահպանել փրկարարական ծառայողների միջև հարաբերությունների սահմանված կանոնները:~~

3) ~~հարգել հրամանատարներին (պետերին) ու միմյանց, պահպանել քաղաքավարության և ողջույնի կանոնները:~~

4) ~~իրեն արժանապատվությամբ պահել հասարակական վայրերում, թույլ չտալ անվայել արարք ու նույնը պահանջել ուրիշներից, աջակցել քաղաքացիների պատվի և արժանապատվության պահպանմանը:~~

5. ~~Բարձր կարգապահությունը ձեռք է բերվում՝~~

~~1) իր պարտականությունների, փրկարարական ծառայության կանոնագրքերի և կանոնադրությունների — պահանջների — կատարման — համար — յուրաքանչյուր փրկարարական ծառայողի անձնական պատասխանատվությամբ:~~

~~2) ստորաբաժանումում ներքին կարգ ու կանոնի պահպանմամբ:~~

~~3) ծառայողական պատրաստության հստակ կազմակերպմամբ և այդ գործում անձնակազմի լրիվ ընդգրկմամբ:~~

~~4) — ենթակաների — նկատմամբ — հրամանատարների — (պետերի) — ամենօրյա խստապահանջությամբ, նրանց արժանապատվության հարգմամբ, նրանց հանդեպ մշտական — հոգատարությամբ, — համոզման, — հարկադրանքի — և — կոլեկտիվի հասարակական ներգործության միջոցների հմուտ զուգորդմամբ ու ճիշտ կիրառմամբ:~~

~~5) ստորաբաժանումներում անհրաժեշտ նյութական, կենցաղային պայմանների ստեղծմամբ:~~

-

~~Հոդված 67. Ստորաբաժանումներում կարգապահության վիճակի համար պատասխանատվությունը~~

-

~~1. Ստորաբաժանումներում կարգապահության վիճակի համար պատասխանատու է հրամանատարը, որը պետք է մշտապես պահպանի ծառայողական բարձր կարգապահությունը, նույնը պահանջի ենթականերից, խրախուսի արժանիներին, խստությամբ, բայց արդարացիորեն պատժի կարգազանցներին:~~

~~2. Ստորաբաժանումներում բարձր կարգապահության պահպանման նպատակով հրամանատարը պարտավոր է՝~~

~~1) — ուսումնասիրել — ենթակաների — անձնական — հատկանիշները, — աջակցել փրկարարական ծառայողների միջև հարաբերությունների սահմանված կանոնների պահպանմանը, համախմբել կոլեկտիվը:~~

~~2) իմանալ կարգապահության և անձնակազմի բարոյահոգեբանական վիճակը, հասնել — ենթակա — հրամանատարների — (պետերի) — կողմից — կարգապահության~~

ամրապնդմանը նպաստող պահանջների, խնդիրների ու եղանակների միասնական ըմբռնմանը:

3) ղեկավարել ենթակա հրամանատարների (պետերի) գործունեությունը՝ ուղղված կարգապահության ամրապնդմանն ու անձնակազմի բարոյահոգեբանական վիճակի բարելավմանը:

4) անհապաղ վերացնել ծառայության կատարման կանոնների խախտումները և վճռականորեն կանխել ստորաբաժանման պատրաստականությանը վնասող յուրաքանչյուր գործողություն, կազմակերպել իրավական քարոզչություն ու աշխատանք տանել պատահարների և զանցանքների կանխման ուղղությամբ:

3. Կարգապահության պահպանման ուղղությամբ հրամանատարի (պետի) գործունեությունը գնահատվում է ոչ թե կարգապահական տույժեր տալու քանակով, այլ օրենքների, կանոնադրությունների ճշգրիտ պահպանմամբ, իր կարգապահական իրավունքների լիակատար օգտագործմամբ, կարգ ու կանոն հաստատելու նպատակով իր պարտականության կատարմամբ ու կարգապահության խախտումները ժամանակին կանխելով:

4. Կանոնադրական կարգը և կարգապահության պահանջները պահպանելու համար անհրաժեշտ պայմաններ չապահովող, դրանք վերականգնելու նպատակով միջոցներ չձեռնարկող հրամանատարը (պետը) ենթակա է պատասխանատվության:

5. Հրամանատարը (պետը) պատասխանատվություն չի կրում ենթակաների կատարած այն հանցագործությունների, պատահարների ու զանցանքների համար, որոնք հրամանատարի (պետի) գործունեության կամ դրանք կանխելու միջոցներ չձեռնարկելու անմիջական հետևանք չեն:

-

Հոդված 68. Կարգապահական իրավունքները

-

~~1. Խրախուսանքի միջոցներ կիրառել ու կարգապահական տույժ տալ կարող են միայն «Փրկարար ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և սույն օրենքով նախատեսված պետերը:~~

~~2. Պաշտոնի ժամանակավոր կատարման դեպքում, եթե այդ մասին հայտարարված է հրամանով, ապա հրամանատարը (պետը) օգտվում է պաշտոնի ժամանակավոր կատարման կարգապահական իրավունքից:~~

-

Գ Լ ՈՒ Խ - 7

ԽՐԱԽՈՒՍԱՆՔ

-

Հոդված 69. Խրախուսանքի ներկայացումը

-

~~1. Խրախուսանքը փրկարարական ծառայողների դաստիարակման և կարգապահության ամրապնդման կարևոր միջոց է:~~

~~2. Յուրաքանչյուր հրամանատար (պետ) սույն կանոնագրքով իրեն տրված իրավունքների սահմաններում պարտավոր է խրախուսել ենթակա փրկարարական ծառայողներին՝ սխրագործության, խելացի նախաձեռնության, ջանասիրության ու ծառայության մեջ աչքի ընկնելու համար:~~

~~Այն դեպքում, երբ հրամանատարը (պետը) իրեն տրված իրավունքն անբավարար է համարում, կարող է միջնորդել ավագ հրամանատարին (պետին)՝ խրախուսելու աչքի ընկած ծառայողին:~~

~~3. Ծառայողական պարտքը կատարելիս ցուցաբերած արիության ու խիզախության, օրինակելի ղեկավարման և Հայաստանի Հանրապետությանը մատուցած ակնառու այլ ծառայությունների համար հրամանատարը, նրան հավասար ու բարձր հրամանատարները (պետերը) կարող են միջնորդել ենթակա ծառայողներին ներկայացնելու պետական պարգևներով պարգևատրման:~~

-

Հոդված 70. Կիրառվող խրախուսանքի միջոցները

-

1. ~~Փրկարարական ծառայողների նկատմամբ կիրառվում են «Փրկարար ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված խրախուսանքի միջոցները:~~

2. ~~Լիազոր մարմնի վետերանների խորհրդի կամ Փրկարար ծառայության տնօրենի միջնորդությամբ լիազոր մարմնի ղեկավարը կարող է կիրառել՝~~

1) ~~պաշտոնաթող փրկարարական ծառայողների նկատմամբ՝ «Փրկարար ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 57-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ա», «բ», «գ», «դ» և «ե» կետերով նախատեսված խրախուսանքի միջոցները:~~

2) ~~պաշտոնաթող (պահեստի) փրկարարական ծառայողների և այլ հատուկ ծառայությունների ծառայողների նկատմամբ՝ համաձայն «Հանրային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված համապատասխանության, ունեցած պահեստի կոչումից կամ դասային աստիճանից մեկ աստիճան բարձր «Փրկարար ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ», «գ», «դ» և «ե» կետերով նախատեսված փրկարարական ծառայության կոչումներ՝ «փրկարարական ծառայության» բառերից հետո ավելացնելով «պատվավոր» բառը:~~

3. ~~Լիազոր մարմնի ղեկավարը սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված փրկարարական ծառայության կոչման շնորհում խրախուսանքը կարող է կիրառել նաև Հավաքական անվտանգության կազմակերպության պայմանագրի մասնակից պետությունների և Հայաստանի Հանրապետության գործընկեր այլ պետությունների արտակարգ իրավիճակների ու քաղաքացիական պաշտպանության ոլորտների պետական մարմինների ծառայողների նկատմամբ:~~

-

Հոդված 71. Խրախուսանքի միջոցներ կիրառելու կարգը

-

1. Հրամանատարները (պետերը) կարող են խրախուսանքի միջոցներ կիրառել ինչպես առանձին փրկարարական ծառայողի, այնպես էլ ստորաբաժանման ամբողջ անձնակազմի նկատմամբ:

2. Խրախուսանքի միջոցը որոշելիս հաշվի են առնում փրկարարական ծառայողի աչքի ընկնելու կամ ծառայության բնույթը, ինչպես նաև ծառայության նկատմամբ նրա նախկին վերաբերմունքը:

3. Կարգապահական տույժ ունեցող փրկարարական ծառայողը խրախուսվում է նախկինում տրված տույժի հանումով:

4. Կարգապահական տույժը հանելու իրավունք ունի տույժը տված հրամանատարը (պետը), ինչպես նաև նրանից ոչ պակաս կարգապահական իրավունք ունեցող անմիջական պետը:

5. Փրկարարական ծառայողից միաժամանակ չի կարող հանվել մեկից ավելի կարգապահական տույժ:

6. Հրամանատարը (պետը) կարգապահական տույժը հանելու իրավունք ունի միայն այն բանից հետո, երբ համոզվում է, որ տույժը ծառայել է իր դաստիարակչական նպատակին, և փրկարարական ծառայողը ուղղվել է՝ ծառայողական պարտքի օրինակելի կատարմամբ:

7. Փրկարարական ծառայողներին կոչումից զրկելու, կոչումը (պաշտոնը) իջեցնելու կարգապահական տույժերը կարող են հանվել կոչումը (պաշտոնը) իջեցնելու օրվանից հաշված ոչ շուտ, քան մեկ տարի հետո, իսկ պահեստազորում կամ պաշտոնաթողության մեջ գտնվող սպաներից՝ ոչ շուտ, քան կոչումն իջեցնելուց երեք տարի հետո:

8. Իջեցված փրկարարական ծառայության կոչումները վերականգնվում են տույժի վերացման հետ միաժամանակ՝ անկախ զբաղեցրած պաշտոնից:

~~9. Պաշտոնն իջեցնելու կարգապահական տույժը կարող է հանվել՝ փրկարարական ծառայողին միաժամանակ չվերականգնելով նախկին պաշտոնում:~~

~~10. Պատվոգրերով, հուշանվերներով կամ դրամով պարգևատրելու խրախուսանքի միջոցը կիրառվում է բոլոր փրկարարական ծառայողների նկատմամբ:~~

~~11. Փրկարարական ծառայողը համարվում է կարգապահական տույժ չունեցող՝ համապատասխան հրամանատարի (պետի) կողմից այդ տույժը հանելու կամ վերջին տույժից մեկ տարի անցնելուց հետո, եթե այդ ընթացքում նա այլ զանցանք չի կատարել:~~

Գ Լ ՈՒ Խ 8

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺԵՐ

-

Հոդված 72. Կարգապահական պատասխանատվությունը

-

~~1. Փրկարարական ծառայության կարգապահության կամ հասարակական կարգի, օրենքով սահմանված դեպքերում՝ խախտման համար փրկարարական ծառայողն անձամբ կրում է կարգապահական պատասխանատվություն:~~

~~2. Փրկարարական ծառայողի կողմից փրկարարական ծառայության կարգապահության կամ հասարակական կարգի խախտման դեպքում հրամանատարը (պետը) կարող է բավարարվել նրա պարտականություններն ու փրկարարական ծառայության պարտքը հիշեցնելով, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև կարգապահական տույժ տալ:~~

~~3. Հրամանատարը պետք է հաշվի առնի, որ տույժը, որպես փրկարարական ծառայողի կարգապահության ամրապնդման ու դաստիարակման միջոց, պետք է համապատասխանի զանցանքի ծանրությանը և մեղքի աստիճանին, որը քննությանը որոշում է հրամանատարը (պետը):~~

-

Հոդված 73. Կարգապահության խախտումների քննարկումը

-

1. Փրկարարական ծառայողի փրկարարական ծառայության կարգապահության կամ հասարակական կարգի խախտումները (զանցանքները) հրամանատարի (պետի) որոշմամբ կարող են քննարկվել՝

1) սերժանտներին՝ սերժանտների ժողովում:

2) ենթասպաներին՝ ենթասպանների ժողովում:

3) միջին, ավագ և գլխավոր պաշտոններ զբաղեցնող ծառայողներին՝ սպայական պատվի ժողովներում:

2. Միջին, ավագ և գլխավոր պաշտոններ զբաղեցնող ծառայողների, ենթասպանների զանցանքները սպայական պատվի ժողովներում քննարկելու մասին որոշում կայացնելը ու միաժամանակ նույն զանցանքի համար կարգապահական տույժ տալն արգելվում է:

3. Սպայական պատվի ժողովի միջնորդությամբ պաշտոնը կամ կոչումն իջեցնելու, ծառայությունից ազատելու որոշումը միջնորդությունն ստանալուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում, ընդունում է այն հրամանատարը (պետը), որին վերապահված է նման իրավունք:

4. Փրկարարական ծառայողին պաշտոնից ազատել կարող են այն հրամանատարները (պետերը), որոնք իրավունք ունեն նրան նշանակելու այդ պաշտոնում:

5. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ժողովների իրավասությունները և կանոնադրությունները սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

-

Հոդված 74. Տույժերի տեսակները

-

~~1. Փրկարարական ծառայողների նկատմամբ կիրառվում են «Փրկարար ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված տույժերի միջոցները:~~

-

Հոդված 66. Ծառայողական կարգապահության ապահովումը Փրկարար ծառայությունում

1. Ենթականների կողմից ծառայողական կարգապահության պատշաճ պահպանման և ամրապնդման համար պատասխանատու է հրամանատարը (պետը): Այդ նպատակով հրամանատարը (պետը) պարտավոր է՝

1) ապահովել ենթակաների իրազեկվածությունը կարգապահական կանոններին և դրանց խախտման համար վրա հասնող հետևանքներին.

2) հետևել ենթակաների կողմից կարգապահական կանոնների և ծառայողական փոխհարաբերությունների պահպանմանը.

3) վերլուծել արդեն իսկ կատարված կարգապահական խախտումների պատճառները և դրանց վերացման ուղղությամբ ենթակաների շրջանում հետևողականորեն իրականացնել բացատրական աշխատանքներ:

2² Փրկարար ծառայության տնօրենի, ինչպես նաև խրախուսանք կիրառելու և կարգապահական տույժ տալու իրավունք ունեցող այլ ծառայողների՝ գրավոր հրամանով նշանակված ժամանակավոր պաշտոնակատարը (պարտականությունները կատարողը) օգտվում է խրախուսանք կիրառելու և կարգապահական տույժ տալու իրավունքներից:

ՓՐԿԱՐԱՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻՆ ԽՐԱԽՈՒՍԵԼԸ

Հոդված 67.Փրկարարական ծառայողների նկատմամբ կիրառվող խրախուսանքները

1. Փրկարարական ծառայողների նկատմամբ կիրառվում են՝

1) «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով սահմանված խրախուսանքի տեսակները.

2) մեդալով կամ կրծքանշանով պարգևատրում²

3) վաղաժամկետ կոչումի շնորհում:

2. Լիազոր մարմնի վետերանների խորհրդի կամ Փրկարար ծառայության տնօրենի միջնորդությամբ լիազոր մարմնի ղեկավարը կարող է կիրառել՝

1) պաշտոնաթող փրկարարական ծառայողների նկատմամբ՝ «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-4-րդ կետերով նախատեսված խրախուսանքի տեսակները.

2) պաշտոնաթող (պահեստի) փրկարարական ծառայողների և այլ ծառայությունների ծառայողների նկատմամբ՝ համաձայն «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով նախատեսված համապատասխանության, ունեցած պահեստի կոչումից կամ դասային աստիճանից մեկ աստիճան բարձր՝ «Փրկարար ծառայության մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ», «գ», «դ» կամ «ե» կետերով նախատեսված փրկարարական ծառայության կոչումներ՝ «փրկարարական ծառայության» բառերից հետո ավելացնելով «պատվավոր» բառը:

3. Լիազոր մարմնի ղեկավարը սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված խրախուսանքը կարող է կիրառել նաև գործընկեր այլ պետությունների արտակարգ իրավիճակների ու քաղաքացիական պաշտպանության ոլորտների պետական մարմինների ծառայողների նկատմամբ:

4. Փրկարարական ծառայողին շնորհվող մեդալի և կրծքանշանի տեսակները, ձևերը և շնորհման կարգը սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

5. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով նախատեսված խրախուսանքի տեսակը կարող է կիրառվել մեկ անգամ ծառայության ամբողջ ընթացքում:

6² Փրկարարական ծառայողի նկատմամբ միաժամանակ կարող է կիրառվել խրախուսանքի մի քանի տեսակ:

7² Փրկարարական ծառայողների նկատմամբ խրախուսանք կիրառում է պաշտոնի նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձը: Լիազոր մարմնի ղեկավարի հրամանով «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով նախատեսված «Շնորհակալության հայտարարում» խրախուսանքի տեսակի կիրառման լիազորությունը կարող է պատվիրակվել փրկարարական ծառայության բարձրագույն և գլխավոր խմբի պաշտոն զբաղեցնող ծառայողներին:

8² Փրկարար ծառայության տնօրենի և նրա տեղակալների նկատմամբ խրախուսանքները կիրառում է նրանց պաշտոնում նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձը:

9² Փրկարարական ծառայության իջեցված կոչումները վերականգնվում են տույժի հանման հետ միաժամանակ՝ անկախ զբաղեցրած պաշտոնից:

Հոդված 68² Լիազոր մարմնի ուսումնական հաստատության առկա ուսուցման ձևով սովորողների նկատմամբ խրախուսանքներ կիրառելու առանձնահատկությունները

1. Ուսումնառության ընթացքում ցուցաբերած բարձր առաջադիմության, ծառայողական պարտականությունները գերազանց կատարելու համար լիազոր մարմնի ուսումնական հաստատությունում փրկարար ծառայությունում պաշտոնի նշանակվելու համար իրականացվող կրթական ծրագրերով սովորողների նկատմամբ կիրառվում են խրախուսանքի հետևյալ տեսակները՝

- 1) շնորհակալության հայտարարում.
- 2) միանվագ դրամական պարգևատրում.
- 3) հուշանվերով պարգևատրում.
- 4) վաղաժամկետ կոչումի շնորհում.
- 5) կարգապահական տույժի՝ ժամկետից շուտ հանում.
- 6) հատուկ կրթաթոշակի նշանակում.
- 7) կրթաթոշակի բարձրացում:

2. Խրախուսանքները սովորողների նկատմամբ կիրառվում են ուսումնական հաստատության միջին, ավագ կամ գլխավոր խմբի պաշտոն զբաղեցնող փրկարարական ծառայողի զեկուցագրի հիման վրա:

Հոդված Առանձին խնդիրների և առաջադրանքների կատարման համար 69. Խրախուսանք կիրառելու առանձնահատկությունները

1. Առանձին խնդիրների և առաջադրանքների կատարման համար խրախուսանք կարող է կիրառվել ստորաբաժանման ամբողջ անձնակազմի նկատմամբ:

Գ Լ ՈՒ Խ 8

ՓՐԿԱՐԱՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՂԻՆ ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺԻ ԵՆԹԱՐԿԵԼԸ

**Հոդված 70. Փրկարարական ծառայողին կարգապահական
պատասխանատվության ենթարկելու հիմքերը և
կարգապահական տույժերը**

1. Ծառայողական պարտականություններն անհարգելի պատճառով չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելու կամ ծառայողական լիազորություններն անցնելու կամ փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնները կամ անհամատեղելիության պահանջները կամ այլ սահմանափակումները կամ շահերի բախման կանոնները խախտելու դեպքում, օրենքով սահմանված կարգով, փրկարարական ծառայողի նկատմամբ կարող են կիրառվել «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով սահմանված կարգապահական տույժերը:

2. Փրկարարական ծառայողի նկատմամբ կարող է կիրառվել նաև «Կոչման իջեցում մեկ աստիճանով» կարգապահական տույժը՝ ծառայության ամբողջ ընթացքում միայն մեկ անգամ:

3. Կարգապահական տույժեր կիրառելու իրավունք ունեցող պաշտոնատար անձինք «Ծառայության դադարեցում» կարգապահական տույժը իրավունք ունեն կիրառել միայն կոպիտ խախտումների համար: Կոպիտ խախտումներ են համարվում՝

1) մարդու կամ քաղաքացու հիմնական իրավունքները և ազատությունները խախտելը.

2) փրկարարական ծառայողի պատիվն ու արժանապատվությունն արատավորելը կամ նրա նկատմամբ ֆիզիկական բռնություն գործադրելը.

3) իր կամ այլոց համար անօրինական եկամուտ ստանալու կամ այլ անձնական դրդապատճառով ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելը, ինչպես նաև կամայականություն դրսևորելը.

4) ծառայության վայրում գույք հափշտակելը, գույքը դիտավորությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը.

5) թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր օգտագործելը.

6) ոգելից խմիչքներ օգտագործած վիճակում ծառայության մեջ գտնվելը.

7) գաղտնիության ռեժիմի ապահովման կանոնները խախտելը կամ սահմանափակ տարածման ծառայողական տեղեկությունն ապօրինաբար

հրապարակելը կամ փրկարարական ծառայողների կամ այլ անձանց անձնական տվյալներն ապօրինաբար օգտագործելը կամ հրապարակելը կամ փոխանցելը կամ հաղորդելը, ինչպես նաև որևէ ձևով մատչելի դարձնելն այն անձանց, ովքեր այդպիսի տեղեկություններին առնչվելու թույլտվություն չունեն.

8) առանց հարգելի պատճառների մեկ կամ ավելի աշխատանքային օր ծառայության չներկայանալը, ինչպես նաև հերթապահության ընթացքում ծառայության չներկայանալը.

9) հրամանատարի (պետի) գրավոր և պատճառաբանված պահանջով ախտորոշիչ թեստ հանձնելուց հրաժարվելը, ուսումնասիրության կամ ծառայողական քննության ընթացքում բժշկական ստուգումից կամ փորձանմուշ հանձնելուց հրաժարվելը կամ ախտորոշիչ թեստ հանձնելուց հրաժարվելը կամ ամենամյա կանխարգելիչ բժշկական քննությունից խուսափելը.

10) հրամանատարի (պետի), ինչպես նաև՝ անմիջական կամ ծառայությամբ միմյանց ենթակայության տակ չգտնվող փրկարարական ծառայողների՝ համատեղ ծառայություն նշանակող հրամանատարի (պետի) կողմից որոշված ղեկավարի իրավասության սահմաններում տրված հրամանները, ցուցումները կամ հանձնարարականները երկու կամ ավելի անգամ դիտավորությամբ չկատարելը.

11) «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի 31-րդ կամ 32-րդ հոդվածով կամ «Փրկարար ծառայության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված պահանջը խախտելը:

4. Կարգապահական տույժ կիրառվում է ծառայողական քննություն, այդ թվում՝ պարզեցված ընթացակարգով ծառայողական քննություն, անցկացնելուց հետո:

Հոդված 71. Լիազոր մարմնի ուսումնական հաստատությունում սովորողների նկատմամբ կարգապահական տույժ կիրառելը

1. Կարգապահական խախտման, այդ թվում՝ ուսումնական պարապմունքներից անհարգելի բացակայության կամ պարբերաբար ուշանալու կամ լիազոր մարմնի ուսումնական հաստատության ներքին կանոնակարգի խախտումների դեպքում լիազոր մարմնի ուսումնական հաստատությունում Փրկարար ծառայությունում պաշտոնի նշանակվելու համար իրականացվող կրթական ծրագրերով առկա ուսուցմամբ սովորողների նկատմամբ «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով նախատեսված «Նախազգուշացում» և «Նկատողություն» տույժերից բացի կարող են կիրառվել նաև հետևյալ տույժերը.

- 1) կոչման իջեցում մեկ աստիճանով.
- 2) արտահերթ վերակարգի հայտարարում.
- 3) հատուկ կրթաթոշակից զրկում.
- 4) լիազոր մարմնի ուսումնական հաստատությունից ազատում:

2. Լիազոր մարմնի ուսումնական հաստատության առկա ուսուցման ձևով սովորողների նկատմամբ կարգապահական տույժերը կիրառվում են սույն օրենքով սահմանված կարգով:

3. «Լիազոր մարմնի ուսումնական հաստատությունից ազատում» կարգապահական տույժը կիրառվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով անցկացվող ծառայողական քննության արդյունքում համապատասխան որոշման դեպքում:

4. Լիազոր մարմնի ուսումնական հաստատությունում սովորողների նկատմամբ կիրառված կարգապահական տույժերը կարող են բողոքարկվել լիազոր մարմնի ղեկավարին:

Հոդված 72. Կարգապահական տույժ կիրառելու պայմանները և կարգը

1. Կարգապահական տույժ նշանակվել չի կարող, եթե խախտում կատարելու օրվանից անցել է մեկ տարուց ավելի: Սույն մասում նշված ժամկետի մեջ չի

հաշվարկվում ժամանակավոր անաշխատունակության մեջ կամ արձակուրդում գտնվելու ժամանակահատվածը: Եթե խախտումը հայտնաբերվում է ֆինանսատնտեսական գործունեության, ֆինանսական կամ այլ արժեքների ստուգման (այդ թվում՝ գույքագրման) ընթացքում, ապա կարգապահական տույժը կարող է կիրառվել, եթե խախտումը կատարելու օրվանից անցել է ոչ ավելի, քան երեք տարի: Սույն մասում նշված ժամկետների հաշվարկը կատարվում է, եթե սույն օրենքով սահմանված կարգով կատարվել է ծառայողական քննությունը:

2. Կարգապահական տույժ նշանակելիս հաշվի են առնվում խախտման բնույթը, բովանդակությունը, այն հանգամանքները, որոնց պարագայում կատարվել է խախտումը, խախտման հետևանքները, նախկինում փրկարարական ծառայողի նկատմամբ կարգապահական տույժեր կիրառված լինելու կամ խախտումներ կատարած լինելու հանգամանքները: Նշանակվող տույժը պետք է համապատասխանի կատարված խախտման բնույթին և վտանգավորության աստիճանին:

3. Յուրաքանչյուր խախտման համար կարող է նշանակվել մեկ կարգապահական տույժ:

4. Կարգապահական տույժի մասին ծառայողը տեղեկացվում է դրա նշանակումից հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

5. Եթե փրկարարական ծառայողը «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով նախատեսված թեթև կարգապահական տույժ նշանակելու օրվանից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում, նոր կարգապահական տույժի չի ենթարկվել, իսկ «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով նախատեսված խիստ կարգապահական տույժ կամ սույն օրենքի 72-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված կարգապահական տույժ նշանակելու օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, նոր կարգապահական տույժի չի ենթարկվել, ապա նա համարվում է կարգապահական տույժ չունեցող:

6. Կարգապահական տույժը կարող է հանվել նաև մինչև սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված ժամկետի լրանալը, եթե փրկարարական ծառայողը թույլ չի տվել նոր խախտում: Կարգապահական տույժը հանվում է համապատասխան խրախուսանքի տեսակ կիրառելով: Մեկից ավելի կարգապահական տույժ ունենալու դեպքում կարող է հանվել մեկ կարգապահական տույժ:

7. Փրկարարական ծառայողի նկատմամբ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու կամ քրեական հետապնդում չհարուցելու կամ քրեական պատասխանատվությունից ազատվելու դեպքում նա կարող է տվյալ արարքի համար ենթարկվել կարգապահական պատասխանատվության՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով:

8. Փրկարարական ծառայողների նկատմամբ կարգապահական տույժ կիրառում է պաշտոնի նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձը:

9. Լիազոր մարմնի ղեկավարի հրամանով «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով նախատեսված «Նախազգուշացում» և «Նկատողություն» կարգապահական տույժի տեսակների կիրառման լիազորությունը կարող է պատվիրակվել փրկարարական բարձրագույն և գլխավոր պաշտոն զբաղեցնող ծառայողներին:

Հոդված 73 ¹ Կարգապահական տույժ կիրառելու որոշումը բողոքարկելը

1. Փրկարարական ծառայողն իր նկատմամբ կարգապահական տույժ կիրառելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկել Փրկարար ծառայության տնօրենին, իսկ Փրկարար ծառայության տնօրենի կողմից տույժ կիրառելու դեպքում՝ լիազոր մարմնի ղեկավարին՝ կարգապահական տույժ կիրառելու մասին որոշմանը ծանուցվելու օրվանից հաշված՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգով բողոք բերելը կասեցնում է բողոքարկվող ակտի կատարումը:

3. Բողոքը պետք է պարունակի՝

1) բողոք բերող փրկարարական ծառայողի անունը, ազգանունը, պաշտոնը.

2) բողոքարկվող որոշումը.

3) բողոքի առարկան և հիմնավորումները.

4) բողոքի պահանջը.

5) առկայության դեպքում՝ բողոքին կից ներկայացվող նյութերի ցանկը.

6) բողոքը ներկայացնելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը.

7) բողոք բերողի ստորագրությունը:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված բողոքարկման կարգը չի տարածվում փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնները, «Փրկարար ծառայության մասին» օրենքով կամ «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով նախատեսված անհամատեղելիության պահանջները, այլ սահմանափակումները և շահերի բախման կանոնները խախտելու դեպքերում կիրառված կարգապահական տույժերի վրա, որոնք կարող են բողոքարկվել դատական կարգով:

5. Քննարկելով բերված բողոքը՝ իրավասու պաշտոնատար անձն իրավասու է՝

1) բավարարել բողոքն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն և փոփոխել կարգապահական տույժի տեսակը կամ կարգապահական տույժ կիրառելու մասին որոշումն անվավեր ճանաչել.

2) մերժել բողոքը՝ կարգապահական տույժ կիրառելու մասին որոշումը թողնելով անփոփոխ:

Հոդված 74. Խրախուսանքների և կարգապահական տույժերի հաշվառումը

Խրախուսանքների և կարգապահական տույժերի հաշվառման կարգը սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

Հոդված 75. ~~Արձակուրդում կամ գործուղման մեջ գտնվող փրկարարական ծառայողներին, ինչպես նաև պաշտոնաթող՝ համազգեստ կրելու իրավունք ունեցող փրկարարական ծառայողներին կարգապահական տույժ տալը~~

-

1. ~~Արձակուրդում կամ գործուղման մեջ գտնվող փրկարարական ծառայողներին կարգապահական տույժ կարող են տալ արձակուրդի կամ գործուղման անցկացման վայրի ստորաբաժանման, տվյալ փրկարարական ծառայողից պաշտոնով և կոչումով ավագ ու կարգապահական տույժ տալու իրավունք ունեցող հրամանատարները (պետերը):~~

2. ~~Պահեստազորում և պաշտոնաթողության մեջ գտնվող, համազգեստ կրելու իրավունք ունեցող, հասարակական կարգը խախտելու կամ փրկարարական ծառայողի պատիվն ու կոչումն արատավորող զանցանք կատարելու դեպքում տույժերը տալիս է տվյալ փրկարարական ծառայողից պաշտոնով և կոչումով ավագ՝ նման կարգապահական տույժ տալու իրավունք ունեցող հրամանատարը (պետը):~~

3. ~~Փրկարարական ծառայողների միջև ենթակայական հարաբերությունների բացակայության դեպքում, երբ նրանց միջև ծառայողական փոխհարաբերությունները որոշված չեն հրամանատարի (պետի) կողմից, համատեղ ծառայություն կատարելիս պաշտոնով բարձրը, իսկ հավասար պաշտոնի դեպքում՝ փրկարարական ծառայության կոչումով ավագը համարվում է պետ և օգտվում զբաղեցրած պաշտոնին համապատասխան կարգապահական իրավունքից:~~

4. ~~Ավագ՝ հրամանատարի (պետի)՝ ներկայությամբ՝ կրտսերի՝ կողմից կարգապահության կամ ողջույնի կանոնների խախտման համար՝ ավագ~~

հրամանատարը (պետը) պարտավոր է նախազգուշացնել կրտսերին, եթե դա չօգնի՝ կարող է ձեռնարկել իրավական ակտերով սահմանված այլ միջոցներ:

-

Հոդված 76. Կարգապահական տույժ տալու կարգը

-

1. Կարգապահությունը կամ հասարակական կարգը խախտած փրկարարական ծառայողներին կարող են տրվել սույն կանոնագրքով սահմանված միայն այն կարգապահական տույժերը, որոնք համապատասխանում են կոչման և նրա՝ կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու որոշում կայացնող հրամանատարի (պետի) կարգապահական իրավունքին:

2. Հրամանատարի (պետի) կողմից ենթակային կարգապահական տույժ տալու որոշմանը պետք է նախորդի ծառայողական քննություն, որը կատարվում է մեղավորներին հայտնաբերելու և զանցանքի կատարմանը նպաստող պատճառներն ու պայմանները բացահայտելու նպատակով:

3. Ծառայողական քննության ընթացքում հրամանատարը (պետը) պարզում է, թե կատարվել է արդյոք զանցանք՝ երբ, որտեղ, ինչ պարագաներում, ինչ զանցանք է՝ մեղքի առկայությունը կոնկրետ անձանց գործողություններում կամ անգործության մեջ, յուրաքանչյուրի մեղքի աստիճանը, եթե զանցանքը կատարել է մի քանի անձ, զանցանքի հետևանքները, մեղավորի պատասխանատվությունը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքները, զանցանքի կատարման պատճառներն ու պայմանները:

4. Եթե ծառայողական քննությանը պարզվում է, որ փրկարարական ծառայողի արարքը պարունակում է հանցակազմի հատկանիշներ, ապա պետերը սահմանված կարգով նյութերը ներկայացնում են համապատասխան իրավապահ մարմիններ:

5. Մեղքի աստիճանը և կարգապահական տույժի միջոցը որոշելիս հաշվի են առնվում զանցանքի բնույթը, դրա կատարման հանգամանքները, հետևանքները,

~~մեղավորի նախկին վարքը, ինչպես նաև նրա փրկարարական ծառայության տևողությունը և ծառայության անցկացման կարգի իմացության աստիճանը:~~

~~6. Կարգապահական տույժը խստացվում է, եթե զանցանքը կատարվել է հերթապահության և ծառայողական այլ պարտականություններ կատարելու ժամանակ, ոչ սթափ վիճակում կամ այն դեպքում, երբ զանցանքի հետևանքով տեղի է ունեցել կարգ ու կանոնի խախտում:~~

~~7. Փրկարարական ծառայողին կարգապահական տույժը, որպես կանոն, պետք է տրվի զանցանքի կատարման պահից մեկ ամսվա ընթացքում, բայց ոչ ուշ, քան «Փրկարար ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 59-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ժամկետը, և կարգապահական տույժ տալիս հրամանատարը (պետը) չպետք է նվաստացնի ենթակայի անձնական արժանապատվությունն ու կոպտություն թույլ տա:~~

~~8. Ծառայության մեջ բացթողումների համար հրամանատարի (պետի) նախազգուշացումը, դիտողությունն ու խիստ ցուցումը կարգապահական տույժ չեն համարվում:~~

~~9. Եթե փրկարարական ծառայողն իրեն անմեղ է համարում, իրավունք ունի կարգապահական տույժ տալու պահից 10 օրվա ընթացքում բողոքարկելու այն:~~

~~10. Օրվա հերթափոխում գտնվելու ընթացքում կատարած զանցանքի համար կարգապահական տույժ կարող է տրվել վերակարգի հերթափոխից կամ այլ փրկարարական ծառայողի կողմից նրան փոխարինելուց հետո, բայց ոչ ուշ, քան մեկ օրվա ընթացքում:~~

~~11. Անսթափ վիճակում գտնվող փրկարարական ծառայողին կարգապահական տույժ տալը, ինչպես նաև նրանից որևէ բացատրություն ստանալը հետաձգվում են մինչև նրա սթափվելը:~~

~~12. Արգելվում է միևնույն զանցանքի համար մի քանի կարգապահական տույժ տալը կամ մի տույժ մյուսին միացնելը, անմիջական մեղավորին պատժելու փոխարեն ստորաբաժանման ամբողջ անձնակազմին տույժ տալը:~~

~~13. Եթե ենթակայի կատարած զանցանքի ծանրության համեմատ հրամանատարը (պետը) տրված կարգապահական իրավունքը համարում է ոչ բավարար, ապա միջնորդություն է հարուցում ավելի բարձր հրամանատարի (պետի) առջև՝ մեղավորին տույժ տալու համար:~~

~~14. Իրեն տրված կարգապահական իրավունքը գերազանցելու համար հրամանատարը (պետը) ենթակա է պատասխանատվության:~~

~~15. Ավագ հրամանատարը (պետը) իրավունք չունի փոխելու կամ նվազեցնելու կրտսեր հրամանատարի (պետի) տված կարգապահական տույժը, եթե վերջինս չի գերազանցել իրեն տրված իրավունքը:~~

~~16. Ավագ հրամանատարը (պետը) իրավունք ունի փոխելու կրտսեր հրամանատարի (պետի) տված կարգապահական տույժը, եթե գտնում է, որ այդ տույժը չի համապատասխանում զանցանքի ծանրությանը և կարող է ավելի խիստ տույժ տալ:~~

~~17. Հանցագործության համար կարգապահական տույժ ստացած և պետությանը նյութական վնաս հասցրած փրկարարական ծառայողը չի ազատվում քրեական և նյութական պատասխանատվությունից:~~

~~18. Ծառայողական քննության անցկացման կարգը սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:~~

~~(76-րդ հոդվածը փոփ. 09.06.22 ՀՕ-239-Ն)~~

~~-~~

Հոդված 77. Կարգապահական տույժերն ի կատար ածելու կարգը

~~-~~

~~1. Կարգապահական տույժը, որպես կանոն, ի կատար է ածվում տրվելու օրը, իսկ բացառիկ դեպքերում՝ տրվելու օրվանից մեկ ամսից ոչ ուշ. ամիսը լրանալուց հետո տույժը ենթակա չէ կատարման, բայց ծառայողական գործում գրանցումը պահպանվում է, իսկ այդ դեպքում պատասխանատվություն է կրում այն անձը, որի մեղքով տույժն ի կատար չի ածվել:~~

~~2. Բողոքարկման դեպքում կարգապահական տույժի ի կատար ածումը չի կասեցվում, քանի դեռ չի ստացվել այն հանելու մասին ավագ հրամանատարի (պետի) հրամանը:~~

~~3. Կարգապահական տույժը, եթե դրա կիրառման կարգը նշված չէ սույն օրենքում, հայտարարվում է՝~~

~~1) կրտսեր խմբի պաշտոն զբաղեցնողներին՝ անձամբ (ստորագրությամբ), այդ խմբի և ավելի բարձր պաշտոններում ծառայողների խորհրդակցությունում:~~

~~2) կրտսերից բարձր խմբերում պաշտոններ զբաղեցնող ծառայողներին՝ անձամբ (ստորագրությամբ), կարգադրանքով կամ խորհրդակցությունում (իրենցից հավասար կամ բարձր կոչում ունեցողների ներկայությամբ):~~

~~4. Կարգապահական տույժերը հայտարարվում են հրամանով:~~

~~5. Հրամանատարին (պետին) իր ենթակաների ներկայությամբ կարգապահական տույժ հայտարարելն արգելվում է, իսկ փրկարարական ծառայողին կարգապահական տույժը հայտարարելիս նշվում են կարգապահության կամ հասարակական կարգի խախտման էությունը և տույժ տալու պատճառը:~~

~~6. Ծառայողական ոչ լրիվ համապատասխանության մասին կարգապահական տույժը կիրառվում է մեկ անգամ՝ զբաղեցրած հաստիքային պաշտոնում գտնվելու ամբողջ ընթացքում:~~

~~7. Եթե այդ տույժից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, ծառայողը չի ուղղվել ծառայողական պարտքի օրինակելի կատարմամբ, և տույժը չի ծառայել իր դաստիարակչական նպատակին, ապա նա սահմանված կարգով ներկայացվում է պաշտոնի իջեցման:~~

~~8. Փրկարարական ծառայությունից ազատում կարգապահական տույժը պայմանագրով ծառայության ընդունված փրկարարական ծառայողի նկատմամբ կիրառվում է պայմանագրի պահանջները չկատարելու, փրկարարական ծառայողի պատիվն արատավորող զանցանքի համար և այն դեպքերում, երբ ծառայողը~~

~~դադարել է համապատասխանել «Փրկարար ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով իրեն ներկայացվող պահանջներին:~~

~~-~~

~~Հոդված 78. Խրախուսանքների և կարգապահական տույժերի հաշվառումը~~

~~-~~

~~1. Խրախուսանքների և կարգապահական տույժերի հաշվառումը կատարվում է բոլոր ստորաբաժանումներում:~~

~~2. Բոլոր խրախուսանքներն ու կարգապահական տույժերը, այդ թվում հրամանատարի (պետի) կողմից, ստորաբաժանման ամբողջ անձնակազմին տրված խրախուսանքները Փրկարար ծառայության կադրային ստորաբաժանումը գրանցում է ծառայողական քարտերում՝ ոչ ուշ, քան յոթնօրյա ժամկետում:~~

~~3. Կարգապահական տույժը հանելիս ծառայողական քարտի «Տույժեր» բաժնի համապատասխան սյունակում նշվում է, թե երբ և ում կողմից է հանվել տույժը:~~

~~4. Եթե կարգապահական տույժը մեկ տարում չի հանվել, և նա այդ ընթացքում այլ խախտում չի կատարել, ապա ծառայողական քարտի «Տույժեր» բաժնի համապատասխան սյունակում նշվում է, որ ժամկետը լրանալու պատճառով տույժը հանված է:~~

ԳԼՈՒԽ 8.1

**ՓՐԿԱՐԱՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԲԱՐԵՎԱՐՔՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ,
ՓՐԿԱՐԱՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԷԹԻԿԱՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ ԵՎ
ՓՐԿԱՐԱՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԲԱՐԵՎԱՐՔՈՒԹՅԱՆ ԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ
ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

Հոդված 85.1. Փրկարարական ծառայողների բարեվարքության համակարգի տարրերը

1. Փրկարարական ծառայողի (բացառությամբ Փրկարար ծառայության տնօրենի և Փրկարար ծառայության տնօրենի տեղակալների) վարքագծի կանոնների, անհամատեղելիության պահանջների, այլ սահմանափակումների և շահերի բախման վերաբերյալ հարցերի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են «Հանրային ծառայության մասին», «Փրկարար ծառայության մասին» օրենքներով, եթե սույն օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

2. Փրկարարական ծառայողների վարքագծի կանոնները սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը: Նվերներ ընդունելու հետ կապված իրավահարաբերությունների նկատմամբ տարածվում են «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի դրույթները:

3. Փրկարար ծառայության տնօրենի և Փրկարար ծառայության տնօրենի տեղակալների նկատմամբ կիրառվում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի կողմից սահմանված՝ պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց (բացառությամբ պատգամավորի, դատավորի, Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամի, դատախազի, քննիչի), համայնքների ղեկավարների, նրանց տեղակալների, Երևան համայնքի վարչական շրջանների ղեկավարների, նրանց տեղակալների պաշտոն զբաղեցնող անձանց վարքագծի կանոնագիրքը:

Հոդված 85.2. Փրկարարական ծառայողների էթիկայի հանձնաժողովը

1. Փրկարարական ծառայողների էթիկայի հանձնաժողովի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) կազմը և գործունեության կարգը սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

2. Հանձնաժողովի անդամն իր լիազորություններն իրականացնելիս ենթարկվում է միայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը և օրենքներին, անկախ է իրեն առաջադրած և նշանակված պաշտոնատար անձանցից:

3. Հանձնաժողովի անդամը, որպես անդամ պաշտոնավարման ընթացքում և դրանից հետո, չի կարող կարգապահական պատասխանատվության ենթարկվել իր՝

որպես հանձնաժողովի անդամի կարգավիճակից բխող գործողությունների համար, բացառությամբ անհարգելի պատճառով հանձնաժողովի աշխատանքից բացակայելու դեպքերի:

Հոդված 85.3. Փրկարարական ծառայողների էթիկայի հանձնաժողովի լիազորությունները

1. Հանձնաժողովը՝

1) քննում է փրկարարական ծառայողի (բացառությամբ Փրկարար ծառայության տնօրենի և Փրկարար ծառայության տնօրենի տեղակալների) վարքագծի կանոնների, անհամատեղելիության պահանջների, այլ սահմանափակումների և շահերի բախման վերաբերյալ ենթադրյալ խախտումները.

2) հանրային ծառայողների անհամատեղելիության պահանջների, այլ սահմանափակումների, փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնների խախտումների, ինչպես նաև շահերի բախման իրավիճակների կանխարգելմանն ու վերացմանն ուղղված առաջարկություններ է ներկայացնում համապատասխան պաշտոնատար անձին:

2. Հանձնաժողովն իրավասու է՝

1) անցկացնել լսումներ.

2) դիմողից, ենթադրյալ խախտումը կատարած փրկարարական ծառայողներից, այլ անձանցից, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններից, կազմակերպություններից հայցել և ստանալ քննությանն առնչվող ցանկացած նյութ, փաստաթուղթ կամ տեղեկություն.

3) քննության շրջանակներում փաստաթղթաշրջանառության ապահովման հետ կապված միջնորդություններ ներկայացնել իրավասու ստորաբաժանմանը:

3. Քննության արդյունքում Հանձնաժողովն ընդունում է խախտման առկայության կամ բացակայության վերաբերյալ եզրակացություն, որն ստորագրում են Հանձնաժողովի անդամները: Խախտման առկայության վերաբերյալ եզրակացությունը ներառում է փրկարարական ծառայողին կարգապահական տույժի ենթարկելու մասին առաջարկություն: Հանձնաժողովը կարող է լիազոր մարմնի ղեկավարին ներկայացնել բարելավարքության վիճակի բարելավմանն ուղղված առաջարկություններ:

4. Հանձնաժողովն անհամատեղելիության պահանջների և այլ սահմանափակումների, ինչպես նաև վարքագծի սկզբունքների և դրանցից բխող վարքագծի կանոնների վերաբերյալ մասնագիտական խորհրդատվություն և մեթոդական աջակցություն ստանալու համար կարող է դիմել Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով:

5. Եթե ծառայողական քննությունը նշանակվել է փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնների կամ անհամատեղելիության պահանջների կամ այլ սահմանափակումների կամ շահերի բախման կանոնների հետ կապված խախտումները քննելու համար և ծառայողական քննության ընթացքում պարզվում է, որ խախտումը կարգապահական կամ վերաբերում է ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելուն կամ ծառայողական լիազորություններն անցնելուն, ապա Հանձնաժողովը միջնորդություն է ներկայացնում ծառայողական քննություն նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձին՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով հետագա ընթացքը ապահովելու համար:

6. Հանձնաժողովի կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված խախտումների կապակցությամբ ծառայողական քննության նկատմամբ վերաբերելի մասով (*mutatis mutandis*) կիրառվում են սույն օրենքի 822-827-րդ գլուխների կարգավորումները:

Հոդված 85.4. Իրավասու ստորաբաժանման աջակցությունը Հանձնաժողովին

1. Հանձնաժողովի միջնորդության հիման վրա իրավասու ստորաբաժանումը Հանձնաժողովին աջակցում է փաստաթղթաշրջանառության ապահովման հարցերում, այդ թվում՝ Հանձնաժողովի եզրակացությունը եռօրյա ժամկետում ուղարկում է այն փրկարարական ծառայողին, որի վերաբերյալ կատարվել է ծառայողական քննությունը, նրա նկատմամբ կարգապահական տույժ նշանակելու իրավասություն ունեցող անձին և, առկայության դեպքում, ծառայողական քննության նշանակման հիմք հանդիսացած դիմում ներկայացրած անձին: Հանձնաժողովի եզրակացությունը, փրկարարական նշված ծառայողի կողմից այն ստանալուց հետո՝ հինգերորդ աշխատանքային օրը, իրավասու ստորաբաժանման կողմից հրապարակվում է լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքէջում, բացառությամբ սույն օրենքի 85.6-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքի:

Հոդված 85.5. Հանձնաժողովին դիմումի ներկայացման կարգը, դիմումին ներկայացվող պահանջները և դիմումի քննարկումը

1. Հանձնաժողովին դիմում կարող են ներկայացնել հանրային իշխանության մարմինները, այդ թվում՝ հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձինք, հանրային ծառայողները, ինչպես նաև՝ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

2. Հանձնաժողովին ներկայացվող դիմումը պետք է պարունակի՝

1) դիմողի անունը, ազգանունը, իրավաբանական անձի կամ հանրային իշխանության մարմնի դեպքում՝ դրա լրիվ անվանումը, հասցեն (գտնվելու վայրը), հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձանց և հանրային ծառայողների դեպքում՝ նաև պաշտոնը.

2) սույն օրենքի 85²3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված առերևույթ խախտումը կատարած փրկարարական ծառայողի անունը, ազգանունը, նրա զբաղեցրած պաշտոնը.

3) առերևույթ խախտումը.

4) փաստական հանգամանքները, որոնցով ողջամտորեն հիմնավորվում է առերևույթ խախտումը, առկայության դեպքում՝ այդ հանգամանքների հիմնավորվածությունը հավաստող ապացույցները (փաստաթղթեր, նյութեր).

5) դիմումով ներկայացվող պահանջը (դիմումի առարկան).

6) դիմում ներկայացնելու տարին, ամիսը և ամսաթիվը.

7) դիմողի ստորագրությունը, իրավաբանական անձի դեպքում՝ դրա իրավասու պաշտոնատար անձի ստորագրությունը: Եթե դիմումը ներկայացվում է ներկայացուցչի միջոցով, ապա դիմումին պետք է կցվի նաև օրենքով սահմանված կարգով տրված լիազորագիրը.

8) դիմումին կցվող փաստաթղթերի ցանկը:

3. Դիմումը ստանալուց հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, Հանձնաժողովը վերադարձնում է դիմումը, եթե այն չի պարունակում սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ կամ 5-րդ կետով նախատեսված տեղեկությունը:

4. Դիմումը վերադարձնելու դեպքում դիմում ներկայացրած անձը այն կարող է համապատասխանեցնել սույն օրենքով նախատեսված պահանջներին և կրկին ներկայացնել Հանձնաժողովին՝ վերադարձված դիմումը ստանալու պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

5. Հանձնաժողովը կայացնում է դիմումը մերժելու մասին որոշում, եթե՝

1) դիմումի ուսումնասիրությամբ պարզվում է, որ առկա չէ սույն օրենքի 85²³-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված առերևույթ խախտման դեպք.

2) դիմումում բարձրացված հարցերը դուրս են փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնների, անհամատեղելիության պահանջների, այլ սահմանափակումների և շահերի բախման վերաբերյալ հարցերի շրջանակից.

3) նույն անձի վերաբերյալ նույն հիմքով արդեն նշանակված է ծառայողական քննություն կամ Հանձնաժողովը մերժել է դիմումի ընդունումը կամ առկա է Հանձնաժողովի եզրակացություն:

Հոդված 85.6. Պատասխանատվության առանձնահատկությունները փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնները, անհամատեղելիության պահանջները, այլ սահմանափակումները կամ շահերի բախման կանոնները խախտելու դեպքերում

1. Կարգապահական տույժ նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձը փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնների, անհամատեղելիության պահանջների, այլ սահմանափակումների կամ շահերի բախման կանոնների խախտման առկայության վերաբերյալ Հանձնաժողովի եզրակացությունը ստանալուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, քննարկում է այն և ընդունում փրկարարական ծառայողի նկատմամբ կարգապահական տույժ նշանակելու մասին հրաման՝ բացառությամբ սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով նախատեսված դեպքերի: Հրամանը մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրվում է փրկարարական ծառայողին ու Հանձնաժողովին և հրապարակվում լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքէջում:

2. Կարգապահական տույժ նշանակելու մասին հրաման չի ընդունվում, եթե լրացել են սույն օրենքի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ժամկետները կամ կարող է չընդունվել սույն օրենքի 85⁹-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված դեպքում: Այս դեպքում կարգապահական տույժ նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձի կողմից ընդունվում է կարգապահական տույժ չկիրառելու վերաբերյալ պատճառաբանված որոշում, որը մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրվում է փրկարարական ծառայողին ու Հանձնաժողովին և հրապարակվում է լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքէջում:

3. Փրկարարական ծառայողը վարքագծի կանոնների, անհամատեղելիության պահանջների, այլ սահմանափակումների և շահերի բախման խախտումների

վերաբերյալ Հանձնաժողովի եզրակացությունը կարող է բողոքարկել այն ստանալու պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով՝ պատճենը անմիջապես ուղարկելով Հանձնաժողովին, կարգապահական տույժ նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձին և իրավասու ստորաբաժանմանը:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքում Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի՝ վերանայման վարույթի արդյունքում ընդունած եզրակացությունը ստանալուց հետո՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, Հանձնաժողովն այն ներկայացնում է կարգապահական տույժ կիրառելու իրավասություն ունեցող անձին, որը, եզրակացությունը ստանալուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, քննարկում է այն՝ կայացնելով կարգապահական տույժ կիրառելու կամ չկիրառելու մասին որոշում: Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի եզրակացությամբ խախտման առկայությունը հաստատելու դեպքում կարգապահական տույժ կիրառելու իրավասություն ունեցող անձն ընդունում է կարգապահական տույժ կիրառելու մասին որոշում: Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի եզրակացությամբ խախտման բացակայության դեպքում կարգապահական տույժ կիրառելու իրավասություն ունեցող անձն ընդունում է տույժ չկիրառելու մասին որոշում: Կայացված որոշումը մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրվում է ոստիկանության ծառայողին, Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին, Հանձնաժողովին և հրապարակվում է լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքէջում:

5. Փրկարար ծառայության տնօրենի և Փրկարար ծառայության տնօրենի տեղակալների կողմից փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնները խախտելու, սույն օրենքի 70-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 11-րդ կետով նախատեսված պահանջները կամ հանրային ծառայողի նկատմամբ կիրառվող այլ սահմանափակումները չպահպանելու կամ շահերի բախման կանոնները խախտելու դեպքում հարցը

քննարկում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը՝ «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքով սահմանված կարգով:»:

Գ Լ ՈՒ Խ 8.2

ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԵՎ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Հոդված 85.7. Ծառայողական քննությունը

1. Ծառայողական քննություն իրականացնող անձը ծառայողական քննություն անցկացնելիս սահմանափակվում է ծառայողական քննություն նշանակելու դեպքի և ծառայողական քննություն նշանակելու մասին իրավական ակտում սահմանված պարզաբանման ենթակա հարցերի և հանգամանքների ստուգմամբ և քննությամբ:

2. Ծառայողական քննություն իրականացնող անձը ծառայողական քննության ընթացքում ձեռք բերված փաստական տվյալները գնահատում է իր ներքին համոզմունքով՝ հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտումով:

3. Ծառայողական քննություն իրականացնող անձի հետևությունները չեն կարող հիմնվել ենթադրությունների վրա: Այդ հետևությունները պետք է հիմնավորվեն ծառայողական քննությամբ հավաքված և հավաստի տվյալների բավարար ամբողջությամբ:

4. Փրկարարական ծառայողի նկատմամբ ծառայողական քննություն անցկացնելու կարգը սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

Հոդված 85.8. Ծառայողական քննության խնդիրները

1. Ծառայողական քննության խնդիրն է ապահովել՝
 - 1) «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի 12-րդ և 22-րդ հոդվածներով նախատեսված սկզբունքների իրականացումը.
 - 2) փրկարարական ծառայողի կողմից կատարված խախտման յուրաքանչյուր դեպքի ժամանակին, լրիվ, բազմակողմանի և օբյեկտիվ բացահայտումը.
 - 3) ծառայողական կարգապահության ամրապնդումը.
 - 4) անհիմն կերպով կարգապահական պատասխանատվության ենթարկված փրկարարական ծառայողի հեղինակության վերականգնումը.
 - 5) խախտումների կանխարգելումը և դրանց առաջացմանը նպաստող պայմանների վերացումը:

Հոդված

85.9

Ծառայողական քննությանը գործուն աջակցությունը

1. Ծառայողական քննությանն օժանդակելու կամ նման արարքն առաջին անգամ կատարելու կամ անկեղծորեն զղջալու և դրական բնութագրվելու դեպքում խախտում կատարած ծառայողի նկատմամբ կարող է կիրառվել ավելի մեղմ կարգապահական տույժ կամ նա կարող է ազատվել կարգապահական տույժի կիրառումից:
2. Սույն հոդվածի 1-ին մասը չի տարածվում կոպիտ խախտում կատարած փրկարական ծառայողների վրա:

**ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ
ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁԻՆՔ**

**Հոդված 85.10Ձ Ծառայողական քննություն նշանակելու իրավասություն ունեցող
պաշտոնատար անձինք**

1. Ծառայողական քննություն նշանակելու իրավասություն ունեն փրկարարական ծառայության տվյալ պաշտոնում նշանակելու իրավասություն ունեցող անձինք:
2. Եթե խախտում կատարելու մեջ ներգրավված են փրկարար ծառայության մեկից ավելի ծառայողներ և նրանց մասով ծառայողական քննություն նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձինք տարբեր են, ապա ծառայողական քննություն նշանակում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:
3. Ծառայողական քննություն նշանակվում է իրավասու պաշտոնատար անձի որոշմամբ, որում նշվում են ծառայողական քննության նշանակման օրը, ամիսը, տարեթիվը, ծառայողական քննություն նշանակելու հիմքերը (զեկուցագիր, դիմում կամ ուսումնասիրության արդյունք), դեպքը և պարզաբանման ենթակա հարցերը:
4. Ծառայողական քննություն նշանակելու որոշումն անհապաղ ուղարկվում է իրավասու ստորաբաժանում:

Հոդված 85Ձ11. Ծառայողական քննություն իրականացնելու իրավասությունը

1. Ծառայողական քննությունն իրականացնում է իրավասու ստորաբաժանումը, բացառությամբ իրավասու ստորաբաժանման ծառայողների կողմից ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելու կամ ծառայողական լիազորություններն անցնելու կամ կարգապահական խախտումների քննության դեպքերի:

2. Իրավասու ստորաբաժանման ծառայողների կողմից ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելու կամ ծառայողական լիազորություններն անցնելու կամ կարգապահական խախտումների դեպքերով ծառայողական քննությունն իրականացնում է լիազոր մարմնի կարգապահական հանձնաժողովը: Սույն մասով նախատեսված ծառայողական քննության նկատմամբ վերաբերելի մասով (*mutatis mutandis*) կիրառվում են սույն օրենքի 82-87-րդ գլուխների կարգավորումները:

3. Ծառայողական քննության առանձնահատկություններով պայմանավորված՝ իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի զեկուցագրի հիման վրա ծառայողական քննություն նշանակած պաշտոնատար անձն իրավունք ունի իրավասու ստորաբաժանման ծառայող չհանդիսացող փրկարարական ծառայողներին հանձնարարել՝ իրականացնելու ծառայողական քննության անցկացման կարգով սահմանված գործողություններ: Այդ հանձնարարությամբ որոշվում է նաև տվյալ ծառայողին ծառայողական քննության ժամանակահատվածում այլ հանձնարարություններ տալու շրջանակը:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով ներգրավված ծառայողը օգտվում է սույն օրենքով և փրկարարական ծառայողի ծառայողական քննությունն անցկացնելու կարգով սահմանված բոլոր իրավունքներից և պարտականություններից:

5. Իրավասու ստորաբաժանման ծառայող չհանդիսացող փրկարարական ծառայողը ծառայողական քննության շրջանակներում իրեն հանձնարարված գործողությունների մասով հաշվետու է իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարին:

Գ Լ ՈՒ Խ 84

**ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ ԴԵՊԲԵՐԸ, ԿԱՐԳԸ,
ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ, ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՍԵՑՈՒՄԸ, ՎԵՐՍԿՍՈՒՄԸ,
ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄԸ, ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ**

Հոդված 85¹². Ծառայողական քննություն նշանակելու դեպքերը և ժամկետները

1. Ծառայողական քննություն նշանակվում է վարքագծի կանոնների, անհամատեղելիության պահանջների, այլ սահմանափակումների կամ շահերի բախման կանոնները առերևույթ խախտելու, ծառայողական պարտականություններն անհարգելի պատճառով առերևույթ չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը առերևույթ չարաշահելու կամ ծառայողական լիազորություններն առերևույթ անցնելու դեպքերում:

2. Ծառայողական քննություն նշանակելու ընթացակարգ սկսելու համար ծառայողական քննություն նշանակելու իրավասություն ունեցող անձին դիմում կարող են ներկայացնել հանրային իշխանության մարմինները, պաշտոնատար անձինք, ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

3. Ծառայողական քննություն նշանակելու ընթացակարգ սկսվում է նաև լիազոր մարմնի, ենթակա պետական մարմինների կամ կազմակերպությունների ղեկավարների կամ աշխատողների զեկուցագրերի հիման վրա:

4. Զանգվածային լրատվության միջոցներով հրապարակումների դեպքում ծառայողական քննություն նշանակելու ընթացակարգ սկսում է լիազոր մարմնի ղեկավարի նախաձեռնությամբ:

5. Եթե մինչև ծառայողական քննություն սկսելը պարզվել է, որ առկա է տվյալ փրկարարական ծառայողի մասնակցությամբ կամ նրա կողմից կատարված ենթադրյալ հանցագործության դեպք, որը առերևույթ կարող է հանդիսանալ ծառայողական քննության առարկա, ապա ծառայողական քննություն սկսելը հետաձգվում է մինչև համապատասխան քրեական վարույթի ավարտը:

6. Ծառայողական քննությունը նշանակվում է սույն հոդվածով սահմանված հիմքերն ի հայտ գալուց հետո՝ 30-օրյա ժամկետում, բայց ոչ ուշ, քան

կարգապահական խախտում կատարելու օրվանից 12 ամիս հետո, բացառությամբ ֆինանսատնտեսական գործունեության, ֆինանսական կամ այլ արժեքների ստուգման (այդ թվում՝ գույքագրման) ընթացքում հայտնաբերված խախտումների դեպքերի: Այս դեպքում ծառայողական քննություն կարող է նշանակվել, եթե խախտումը կատարելու օրվանից անցել է ոչ ավելի, քան երեք տարի:

Հոդված 85Ձ13. Ծառայողական քննություն նշանակելու կարգը

1. Մինչ ծառայողական քննություն նշանակելը իրավասու ստորաբաժանումը զեկուցագրում կամ դիմումում նշված հանգամանքների պարզման և համապատասխան դեպքի առկայության մասով կարող է անցկացնել ուսումնասիրություն:

2. Ուսումնասիրության արդյունքներով, եթե հաստատվում է դեպքի առերևույթ առկայությունը, իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարը զեկուցագիր է ներկայացնում ծառայողական քննություն նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձին՝ ծառայողական քննություն նշանակելու համար:

3. Զեկուցագիրը ստանալուց հետո՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, ծառայողական քննություն նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձը սույն օրենքով սահմանված կարգով նշանակում է ծառայողական քննություն:

4. Եթե ուսումնասիրության արդյունքներով չեն հաստատվում ծառայողական քննության անցկացման դեպքը և համապատասխան հանգամանքները, ապա դիմում կամ զեկուցագիր ներկայացրած անձին մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացվում է դեպքի բացակայության մասին գրավոր պատճառաբանված պատասխան:

5. Գրավոր պատասխանը ներկայացնում է իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարը՝ պատճենը ներկայացնելով ծառայողական քննություն նշանակելու իրավասություն ունեցող անձին:

Հոդված 85¹⁴. Ուսումնասիրության անցկացումը

1. Ուսումնասիրությունն իրականացվում է տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում: Գործի ծավալներից և արտաքին աղբյուրներից տեղեկության ստացման ժամկետներով պայմանավորված՝ իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի հրամանով ուսումնասիրության ժամկետը կարող է երկարաձգվել մեկ անգամ՝ հինգ աշխատանքային օրով:

2. Իրավասու ստորաբաժանումն ուսումնասիրում է դիմումում կամ զեկուցագրում նշված հանգամանքները, անհրաժեշտության դեպքում դիմում կամ զեկուցագիր ներկայացրած անձանցից պահանջում է վերաբերելի տեղեկություններ, ապացույցներ:

3. Ուսումնասիրություն է անցկացվում նաև ավարտված ծառայողական քննության մասով նոր երևան եկած հանգամանքների դեպքում՝ սույն օրենքի 85¹²-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված անձի կամ կազմակերպության դիմումի կամ փրկարարական այն ծառայողի դիմումի հիման վրա, որը կատարել է ենթադրյալ խախտումը: Դիմում կարող է ներկայացվել չորս ամսվա ընթացքում՝ այն պահից, երբ դիմում ներկայացնելու իրավունք ունեցող անձն իմացել է կամ կարող էր իմանալ համապատասխան հանգամանքների առաջացման կամ հայտնաբերման մասին: Այս դեպքում ուսումնասիրության շրջանակում պետք է քննարկման առարկա դառնա խախտման վաղեմության ժամկետների հարցը, ինչպես նաև՝ ծառայողական քննությունը վերսկսելու դեպքում կարգապահական տույժ կիրառելու կամ կիրառված

կարգապահական տույժի փոփոխության հարցը կամ խախտում թույլ տված այլ անձանց բացահայտումը:

4. Ուսումնասիրության անցկացման դեպքում փրկարարական ծառայողը պարտավոր է ուսումնասիրություն անցկացնողի պահանջով հանձնել փորձանմուշ կամ ախտորոշիչ թեստ: Փորձանմուշ կամ ախտորոշիչ թեստ հանձնելու պահանջի պարտականությունը սահմանվում է ուսումնասիրություն նշանակելու մասին իրավական ակտով:

5. Առանձին հարցերի պարզման համար լիազոր մարմնի ղեկավարի որոշմամբ կարող է նշանակվել և անցկացվել ուսումնասիրություն: Ուսումնասիրություն նշանակելու մասին իրավական ակտով հստակ սահմանվում է ուսումնասիրության շրջանակը և նպատակը:

6. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված կարգով նշանակված ուսումնասիրություն անցկացնողներին նշանակում է իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարը:

7. Ուսումնասիրության ժամանակ ձեռք բերված տվյալները, անկախ կրիչի տեսակից, ինչպես նաև՝ փորձաքննության արդյունքները, համարվում են ապացույցներ և որպես ապացույցներ կարող են օգտագործվել ծառայողական քննության ընթացքում:

8. Ուսումնասիրության անցկացման ընթացակարգը սահմանվում է փրկարարական ծառայողի նկատմամբ ծառայողական քննություն անցկացնելու կարգով:

Հոդված 85²15. Ծառայողական քննության ժամկետները

1. Ծառայողական քննություն իրականացվում է հնարավոր սեղմ ժամկետներում, բայց ոչ ուշ, քան դրա նշանակման օրվան հաջորդող 30 օրվա ընթացքում: Այդ ժամկետը իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի զեկուցագրի հիման վրա

ծառայողական քննություն նշանակած պաշտոնատար անձը կարող է երկարաձգել ևս 30 օրով, եթե՝

1) ծառայողական քննություն իրականացնող անձից անկախ պատճառներով ձգձգվում է կատարված հարցումների պատասխանների կամ նշանակված փորձաքննության եզրակացության ստացումը.

2) ծառայողական քննության նյութերով էական համարվող հանգամանքները պարզելու նպատակով անհրաժեշտություն է առաջացել՝ ձեռք բերել լրացուցիչ փաստական տվյալներ.

3) ծառայողական քննությունների միացմամբ կամ անջատմամբ պայմանավորված՝ պետք է իրականացվեն նոր գործողություններ կամ ձեռք բերվեն նոր փաստեր և փաստական տվյալներ:

2. Ծառայողական քննության ժամկետն առաջին անգամ մինչև 30 օրով երկարաձգելուց հետո, իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի պատճառաբանված գեկուցագրի հիման վրա, ծառայողական քննություն նշանակած պաշտոնատար անձը 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում համապատասխան իրավական ակտով կարող է ևս մեկ անգամ երկարաձգել ծառայողական քննություն անցկացնելու ժամկետը՝ մինչև 15 օրով՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հիմքի առկայության դեպքում:

3. Ծառայողական քննության ժամկետները երկարաձգելու որոշումը ստանալուց հետո ծառայողական քննություն իրականացնողը 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնում է ծառայողական քննության կողմերին:

Հոդված 85¹⁶. Ծառայողական քննության կասեցումը

1. Ծառայողական քննություն նշանակող անձը ամբողջությամբ կամ համապատասխան մասով կասեցնում է ծառայողական քննությունը, եթե՝

1) ծառայողական քննություն նշանակելուց հետո պարզվել է, որ առկա է փրկարարական տվյալ ծառայողի մասնակցությամբ կամ նրա կողմից կատարված՝

ծառայողական քննության առարկա հանդիսացող խախտման հետ կապված ենթադրյալ հանցագործության դեպք, ապա ծառայողական քննությունը կասեցվում է մինչև համապատասխան քրեական վարույթի ավարտը.

2) անհնարին է տվյալ ծառայողական քննության արդյունքում ակնկալվող որոշման ընդունումը մինչև սահմանադրական, վարչական, քրեական կամ քաղաքացիական դատավարության կարգով քննվող գործով որոշում (դատական ակտ) կայացնելը և դրա օրինական ուժի մեջ մտնելը.

3) ծառայողական քննության շրջանակներում պարզման ենթակա որևէ հարցով նշանակվել է փորձաքննություն.

4) հայտնի չէ կարգապահական տույժի ենթակա փրկարարական ծառայողը կամ նրա գտնվելու վայրը.

5) կարգապահական պատասխանատվության ենթակա փրկարարական ծառայողը գտնվում է ժամանակավոր անաշխատունակության մեջ, արձակուրդում կամ գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության սահմաններից դուրս և առանց նրա փաստացի ներկայության հնարավոր չէ լուծել ծառայողական քննության վերջնական ընթացքը.

6) գործում է անհաղթահարելի ուժ, որը ժամանակավորապես խոչընդոտում է ծառայողական քննության կատարմանը.

7) փրկարարական ծառայողի կողմից իրավախախտում կատարելու մասին հաղորդումը (դիմումը) միաժամանակ հասցեագրված է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը կամ Հայաստանի Հանրապետության դատախազությանը կամ նախաքննության մարմնին՝

8) ծառայողական քննության անցկացման ընթացքում ծառայողական քննության նյութերը Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազություն կամ նախաքննության մարմին ուղարկելու դեպքում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ կետերով նախատեսված հիմքերով ծառայողական քննությունը կարող է կասեցվել առավելագույնը մեկ տարի ժամանակով:

3. Ծառայողական քննության անցկացման ընթացքում ծառայողական քննության նյութերը Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազություն կամ նախաքննության մարմին ուղարկելու դեպքում ծառայողական քննություն իրականացնող անձը այդ մասին գրավոր տեղեկացնում է ծառայողական քննության կողմերին:

Հոդված 85.17. Ծառայողական քննության վերսկսումը

1. Սույն օրենքի 85.16-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հիմքերի վերանալու դեպքում ծառայողական քննությունը վերսկսվում է:

2. Ծառայողական քննությունը վերսկսելուց հետո այն ավարտվում է ոչ ուշ, քան 30 օրվա ընթացքում:

3. Ծառայողական քննությունը վերսկսվում է նաև սույն օրենքի 85.14-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված դեպքում: Տվյալ դեպքում ծառայողական քննությունն ավարտվում է ոչ ուշ, քան 30 օրվա ընթացքում:

Հոդված 85.18. Ծառայողական քննության դադարեցումը

1. Ծառայողական քննությունը ցանկացած փուլում դադարեցվում է, եթե՝

1) խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողը մահացել է կամ ազատվել է ծառայությունից և կարգապահական պատասխանատվության ենթակա փրկարարական այլ ծառայողներ չկան.

2) լրացել են սույն օրենքի 85-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով նախատեսված ժամկետները.

3) խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողը, իրեն լրիվ մեղավոր ճանաչելով, տվել է գրավոր համաձայնություն իր նկատմամբ կարգապահական տույժ կիրառելու, ինչպես նաև հիմնավորված բացատրություն՝ քննվող դեպքի վերաբերյալ, եթե չկան բավարար հիմքեր ենթադրելու, որ նա այդ գործողությամբ ցանկանում է պարտակել խախտում կատարած այլ անձանց կամ այլ խախտում.

4) խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողի արարքում բացակայում են խախտման հատկանիշները.

5) խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողի մասնակցությունը խախտման կատարմանն ապացուցված չէ, և սպառված են նոր փաստական տվյալներ ձեռք բերելու բոլոր հնարավորությունները.

6) ծառայողական քննություն նշանակելու դեպք հանդիսացող փաստերի վերաբերյալ առկա է դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած մեղադրական դատավճիռ կամ համաներման ակտ:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ և 6-րդ կետերով նախատեսված հիմքերի առկայության դեպքում ծառայողական քննությունը դադարեցնում է ծառայողական քննությունը իրականացնող անձը: Դադարեցման փաստը հաստատում է իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարը՝ եզրակացության հիման վրա: Մյուս հիմքերի առկայության դեպքում ծառայողական քննությունը դադարեցնում է ծառայողական քննություն նշանակած պաշտոնատար անձը՝ եզրակացության հիման վրա:

3. Ծառայողական քննությունը դադարեցնելու դեպքում ծառայողական քննությունն իրականացնող անձը կազմում է եզրակացություն՝ ամփոփելով առկա իրավիճակը:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետով նշանակված ծառայողական քննության ժամկետները սահմանվում են սույն օրենքով ծառայողական քննություն նշանակելու համար սահմանված ընդհանուր կանոններով:

Հոդված 85²⁰. Ծառայողական քննությունների միացումը կամ ծառայողական քննությունից մաս անջատելը

1. Ծառայողական քննության ընթացքում իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի գրության հիման վրա ծառայողական քննություն նշանակած անձը իրավունք ունի միացնել նշանակված երկու կամ ավելի հետևյալ ծառայողական քննությունները՝

1) նույն անձի կողմից մեկից ավելի ենթադրյալ խախտում կատարելու վերաբերյալ նշանակված ծառայողական քննությունները.

2) մեկից ավելի անձանց կողմից նույն ենթադրյալ խախտումը կամ խախտումները կատարելու վերաբերյալ նշանակված ծառայողական քննությունները .

3) միմյանց հետ փաստական հանգամանքներով կապված ծառայողական քննությունները:

2. Այն դեպքում, երբ նշանակված ծառայողական քննությունները նշանակվել են երկու տարբեր իրավասու պաշտոնատար անձանց կողմից, ապա դրանք միացվում են լիազոր մարմնի ղեկավարի որոշմամբ:

3. Ծառայողական քննության ընթացքում իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի գրության հիման վրա ծառայողական քննություն նշանակած անձը կարող է նշանակված ծառայողական քննությունից մաս անջատել, եթե ծառայողական քննության շրջանակներում քննվող ենթադրյալ խախտումներից մեկի առթիվ առկա են ծառայողական քննության կասեցման հիմքեր, և ծառայողական քննությունից մաս անջատելը չի կարող բացասաբար անդրադառնալ ծառայողական քննության արդյունավետության կամ արդարացիության վրա: Այս դեպքում իրավասու

ստորաբաժանման ղեկավարը գրության մեջ նշում է անջատման ենթակա մասով ծառայողական քննության համար անհրաժեշտ ժամկետը: Ժամկետ չնշելու դեպքում հաշվի է առնվում այն ծառայողական քննության համար սահմանված ժամկետը, որից անջատվել է մասը:

4. Եթե ծառայողական քննության ընթացքում պարզվում է, որ առկա են փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնների կամ անհամատեղելիության պահանջների կամ այլ սահմանափակումների կամ շահերի բախման կանոնների հետ կապված խախտումներ, ապա իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարը զեկուցագիր է ներկայացնում ծառայողական քննություն նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձին՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով հետագա ընթացքը ապահովելու համար:

Հոդված 85²21. Պարզեցված ընթացակարգով ծառայողական քննությունը

1. Պարզեցված ընթացակարգով ծառայողական քննություն իրականացվում է հետևյալ պայմանների միաժամանակյա առկայության դեպքում՝

1) թույլ տրված կարգապահական խախտումը չի պարունակում կարգապահական կոպիտ խախտման հատկանիշներ և չի առնչվում փրկարարական ծառայողի վարքագծի կանոնները կամ հանրային ծառայողի նկատմամբ կիրառվող այլ սահմանափակումները չպահպանելու կամ շահերի բախման կանոնների հետ .

2) կիրառվելու է «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով նախատեսված «Նախագգուշացում» կամ «Նկատողություն» կարգապահական տույժը .

3) կարգապահական խախտում թույլ տված փրկարարական ծառայողի նկատմամբ կարգապահական տույժը կիրառելու է փրկարարական ծառայության բարձրագույն կամ գլխավոր պաշտոն զբաղեցնող ծառայողը .

4) կարգապահական խախտում թույլ տված փրկարարական ծառայողն ընդունում է իր մեղքը խախտման կատարման մեջ:

2. Փրկարարական ծառայողի նկատմամբ պարզեցված ընթացակարգով ծառայողական քննություն իրականացնելու կարգը սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասի հիման վրա կիրառված կարգապահական տույժի հետ համաձայն չլինելու դեպքում փրկարարական ծառայողը իրավունք ունի դիմում ներկայացնել լիազոր մարմնի ղեկավարին՝ բողոքարկելով իր նկատմամբ կիրառված կարգապահական տույժը:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով ներկայացված բողոքը քննարկվում է սույն օրենքով ծառայողական քննության համար սահմանված ընդհանուր կանոններով՝ իրավասու ստորաբաժանման կողմից:

Գ Լ ՈՒ Խ 805

ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ

Հոդված 85022. Ծառայողական քննության մասնակիցները

1. Ծառայողական քննության մասնակիցներն են՝
 - 1) ծառայողական քննություն նշանակված պաշտոնատար անձը.
 - 2) իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարը.
 - 3) ծառայողական քննություն իրականացնող անձը.
 - 4) խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողը.
 - 5) ծառայողական քննությանն առնչվող անձինք, որոնք խախտման դեպքի, դրա կատարման մեջ կասկածվող ծառայողի մեղավորության կամ անմեղության,

ինչպես նաև խախտմանն առնչվող այլ հանգամանքների մասին կարող են հաղորդել անհրաժեշտ տեղեկություն.

6) ծառայողական քննությանն աջակցող անձինք՝ մասնագետը, փորձագետը, թարգմանիչը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 4-րդ կետերով նախատեսված մասնակիցները համարվում են ծառայողական քննության կողմեր:

Հոդված 85Ձ23. Ծառայողական քննություն նշանակող պաշտոնատար անձը

1. Ծառայողական քննություն նշանակող պաշտոնատար անձը՝

1) նշանակում է ծառայողական քննություն.

2) սահմանում է ծառայողական քննությամբ պարզաբանման ենթակա հարցերը.

3) անհրաժեշտության դեպքում ներկայացնում է հիմնավորումներ, փաստաթղթեր.

4) ըստ անհրաժեշտության՝ տեղեկանում է ծառայողական քննության ընթացքին.

5) միացնում ծառայողական քննության նյութերը կամ մաս է անջատում.

6) կասեցնում է ծառայողական քննությունը.

7) վերսկսում է ծառայողական քննությունը.

8) դադարեցնում է ծառայողական քննությունը.

9) իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի առաջարկությամբ այլ պետական մարմիններից, կազմակերպություններից հիմնարկներից կամ քաղաքացիներից պահանջում և ստանում է փաստաթղթեր, նյութեր, տվյալներ.

10) իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի առաջարկությամբ դիմում է այլ պետական մարմինների՝ մասնագետ, փորձագետ կամ թարգմանիչ ներգրավելու համար:

2. Ծառայողական քննություն նշանակող անձը ծառայողական քննությունն անցկացնելու ժամկետով կարող է կասեցնել փրկարարական ծառայողի ծառայողական պարտականությունների կատարումը՝ պահպանելով փրկարարական ծառայողի վարձատրությունը: Փրկարարական ծառայողի ծառայողական պարտականությունների կատարումը կարող է կասեցվել այն դեպքում, երբ առկա են բավարար հիմքեր՝ ենթադրելու, որ պաշտոնավարումը շարունակելով՝ նա կխոչընդոտի ծառայողական քննությանը կամ իր լիազորությունների իրականացմամբ պայմանավորված՝ կկատարի նոր խախտում:

Հոդված 85²⁴. Իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարը

1. Իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարը՝

1) ըստ իրավասության՝ որոշում է ծառայողական քննություն իրականացնող անձին կամ անձանց.

2) ծառայողական քննություն իրականացնող անձին կամ անձանց տալիս է պարտադիր կատարման ենթակա ցուցումներ.

3) ծառայողական քննության ընթացքում փոփոխում է ծառայողական քննություն իրականացնող անձին կամ անձանց.

4) մասնակցում է ծառայողական քննության ընթացքում առանձին գործողությունների կատարմանը, անձամբ կատարում առանձին գործողություններ.

5) համապատասխան գրությամբ լիազոր մարմինն ենթակա պետական մարմիններից և կազմակերպություններից պահանջում է անհրաժեշտ փաստաթղթեր, նյութեր և տվյալներ ուսումնասիրության անցկացման կամ ծառայողական քննության վերաբերյալ.

6) միջնորդում է ծառայողական քննություն նշանակող պաշտոնատար անձին՝ խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողի պարտականությունների կատարումը ժամանակավոր կասեցնելու վերաբերյալ:

7) միջնորդում է ծառայողական քննություն նշանակող պաշտոնատար անձին՝ ծառայողական քննությանը մասնագետ կամ թարգմանիչ ներգրավելու համար:

8) միջնորդում է ծառայողական քննություն նշանակող պաշտոնատար անձին՝ ծառայողական քննությունը կասեցնելու, վերսկսելու կամ ծառայողական քննության նյութերը միացնելու կամ մաս անջատելու համար:

9) դիմում է կազմակերպությունների կամ արտոնագիր ունեցող ֆիզիկական անձանց՝ մասնագետ, փորձագետ կամ թարգմանիչ ներգրավելու համար:

10) կազմակերպություններից, հիմնարկներից, քաղաքացիներից պահանջում և ստանում է փաստաթղթեր, նյութեր, տվյալներ:

Հոդված 85²⁵. Ծառայողական քննություն իրականացնող անձը

1. Ծառայողական քննություն իրականացնող անձը՝

1) սահմանված ժամկետներում անցկացնում է լրիվ, բազմակողմանի և օբյեկտիվ ծառայողական քննություն:

2) պարզաբանում է խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողի, մասնագետի, փորձագետի, թարգմանչի, ծառայողական քննությանն առնչվող անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները:

3) ծառայողական քննություն նշանակած պաշտոնատար անձի կամ իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի պահանջով նրանց ներկայացնում է ծառայողական քննության նյութերը և զեկուցում ծառայողական քննության ընթացքի մասին:

4) իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարին է ներկայացնում պետական այլ մարմիններից, կազմակերպություններից, ինչպես նաև լիազոր մարմինն ենթակա պետական մարմիններից, կազմակերպություններից, քաղաքացիներից անհրաժեշտ

փաստաթղթեր, նյութեր կամ տվյալներ պահանջելու վերաբերյալ համապատասխան գրության նախագիծ.

5) ուսումնասիրում է ծառայողական քննությանը վերաբերող նյութերը, իրերը, փաստաթղթերը.

6) վերցնում է գործի համար նշանակություն ունեցող իրեր և փաստաթղթեր.

7) վերցնում է գրավոր կամ բանավոր բացատրություններ, այդ թվում՝ տեխնիկական միջոցների գործադրմամբ, խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողից, ծառայողական քննությանն աջակցող անձանցից, ծառայողական քննությանն առնչվող անձանցից և դրա վերաբերյալ կազմում է համապատասխան արձանագրություն.

8) կատարում է զննություն.

9) նշանակում է փորձաքննություն.

10) վերցնում է փորձանմուշներ և ախտորոշիչ թեստ.

11) սույն օրենքով սահմանված դեպքերում դադարեցնում է ծառայողական քննությունը.

12) պատրաստում և իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարին է ներկայացում միջնորդության նախագիծ՝ խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողի պարտականությունների կատարումը ժամանակավոր կասեցնելու մասով, եթե բավարար հիմքեր կան ենթադրելու, որ պաշտոնավարումը շարունակելով՝ նա կխոչընդոտի ծառայողական քննությանը կամ իր լիազորությունների իրականացմամբ պայմանավորված՝ կկատարի նոր խախտում.

13) իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարին գրավոր տեղեկացնում է մեկ այլ խախտման փաստի հայտնաբերման մասին.

14) ստացված և ներկայացված փաստաթղթերը և նյութերը կցում է գործին.

15) ներգրավում է մասնագետ, փորձագետ և թարգմանիչ.

16) զեկուցագիր է ներկայացնում իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարին՝ ծառայողական քննությունը կասեցնելու, վերսկսելու, դադարեցնելու կամ ծառայողական քննության նյութերը միացնելու կամ մաս անջատելու համար.

17) իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարին է ներկայացնում ծառայողական քննության ժամկետը երկարաձգելու մասին զեկուցագրի նախագիծ.

18) ծառայողական քննությունն ավարտելուց հետո, ծառայողական քննության արդյունքների հիման վրա, կազմում է եզրակացություն.

19) խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողին ծանոթացնում է ծառայողական քննության նյութերին, ներառյալ՝ եզրակացությանը.

20) իր իրավասության սահմաններում լուծում է խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողի միջնորդությունները.

21) հայտնում է ինքնաբացարկ, եթե կան հանգամանքներ, որոնք հիմք են տալիս ենթադրելու, որ նա ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն շահագրգռված է ծառայողական քննության ելքով:

2. Բացատրություն տալու ձևաչափը՝ բանավոր կամ գրավոր, որոշում է ծառայողական քննություն իրականացնող անձը: Այն դեպքում, երբ բացատրությունը վերցվում է բանավոր, ապա այն ձայնագրվում կամ տեսաձայնագրվում է, ինչի մասին ծանուցվում է բացատրություն տվող անձը:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 21-րդ կետով սահմանված բացարկի հարցը լուծում է իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարը:

Հոդված 85Ձ26. Խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողը

1. Խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողը իրավունք ունի՝

1) ծառայողական քննությանը մասնակցելու պահից ծանոթանալու իր իրավունքներին և պարտականություններին.

2) ծանոթանալու ծառայողական քննության դեպքին.

3) բացարկ հայտնելու ծառայողական քննություն իրականացնող անձին, եթե կան հանգամանքներ, որոնք հիմք են տալիս ենթադրելու, որ ծառայողական քննություն իրականացնող անձն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն շահագրգռված է ծառայողական քննության ելքով.

4) ընդունելու կամ ժխտելու իր կողմից խախտում կատարելու փաստը.

5) հրաժարվելու բացատրություն ներկայացնելուց, եթե ողջամտորեն ենթադրում է, որ բացատրությունը հետագայում կարող է օգտագործվել իր դեմ.

6) ծառայողական քննության ցանկացած փուլում ներկայացնելու միջնորդություններ առանձին գործողություններ կատարելու, ծառայողական քննության նյութերին իր դիմումը, զեկուցագիրը հիմնավորող՝ սույն օրենքով նախատեսված փաստական տվյալներ կցելու և դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ.

7) ծանոթանալու իր մասնակցությամբ կատարված գործողությունների ընթացքի, բովանդակության, արդյունքների վերաբերյալ կազմված տեղեկանքներին կամ արձանագրություններին և դրանց կապակցությամբ ներկայացնելու առաջարկություններ ու դիտողություններ.

8) մինչև ծառայողական քննության ավարտը ծանոթանալու ծառայողական քննության նյութերին (բացառությամբ պետական գաղտնիք պարունակող տվյալների).

9) ծառայողական քննության ավարտից հետո սահմանված ժամկետում ծանոթանալու ծառայողական քննության արդյունքներով կազմված եզրակացությանը.

10) իր նկատմամբ կարգապահական տույժ կիրառելու մասին որոշումը բողոքարկել Փրկարար ծառայության տնօրենին, իսկ Փրկարար ծառայության տնօրենի կողմից տույժ կիրառելու դեպքում՝ լիազոր մարմնի ղեկավարին:

2. Խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողը պարտավոր է՝

1) ծառայողական քննություն իրականացնող անձի պահանջով ներկայանալ ծառայողական քննության իրականացման վայր, տալ գրավոր կամ բանավոր բացատրություններ, անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև լրացուցիչ բացատրություններ (բացառությամբ, եթե ողջամտորեն ենթադրում է, որ բացատրությունը հետագայում կարող է օգտագործվել իր դեմ), մասնակցել այլ անհրաժեշտ գործողությունների.

2) ծառայողական քննություն իրականացնող անձի պահանջով ներկայացնել իր մոտ եղած՝ ծառայողական քննության իրականացման համար անհրաժեշտ առարկաները և փաստաթղթերը.

3) ծառայողական քննություն իրականացնող անձի պահանջով ենթարկվել բժշկական ստուգման և փորձանմուշներ ու ախտորոշիչ թեստ հանձնել.

4) ենթարկվել ծառայողական քննություն իրականացնող անձի՝ սույն օրենքով սահմանված պահանջներին:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով սահմանված բացարկի հարցը լուծում է իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարը:

Հոդված 85²⁷. Մասնագետը

1. Մասնագետը ծառայողական քննության և ուսումնասիրության արդյունքներով չչափազրգոված անձն է, ով ծառայողական քննություն իրականացնող անձի որոշմամբ հրավիրվում է ծառայողական քննությանը կամ ուսումնասիրության անցկացմանը՝ հատուկ մասնագիտական գիտելիքների վերաբերյալ խորհրդատվություն տրամադրելու համար:

2. Հրավիրված մասնագետն իր ծառայությունների դիմաց վարձատրվում է լիազոր մարմնի պահպանման ծախսերի հաշվին՝ իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի գրավոր միջնորդության հիման վրա:

3. Մասնագետն անհրաժեշտության դեպքում ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձի պահանջով ներկայացնում է իր կրթության և որակավորման վերաբերյալ փաստաթղթերի պատճենները:

4. Մասնագետը ծառայողական քննության կամ ուսումնասիրության ընթացքում տրամադրում է խորհրդատվություն իրեն առաջադրված հարցերի մասով, որի հետ կապված կազմվում է համապատասխան արձանագրություն, որը ստորագրում են մասնագետը և ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձը:

5. Մասնագետն իրավունք ունի՝

1) ծառայողական քննությանը կամ ուսումնասիրությանը մասնակցելու պահից ստանալու իր իրավունքների և պարտականությունների մասին գրավոր ծանուցում և պարզաբանում.

2) ծանոթանալու ծառայողական քննության կամ ուսումնասիրության ընթացքում իր մասնակցությամբ կատարված գործողությունների ընթացքի, բովանդակության, արդյունքների վերաբերյալ կազմված տեղեկանքներին կամ արձանագրություններին և դրանց կապակցությամբ ներկայացնելու դիտողություններ ու առաջարկություններ:

6. Մասնագետը պարտավոր է՝

1) ներկայանալ ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձի գրավոր պահանջով, մասնակցել անհրաժեշտ գործողությունների կատարմանը և իր գիտելիքների սահմաններում խորհուրդներ տալ առանձին հարցերի պարզաբանման և գործողությունների կատարման կապակցությամբ, անհրաժեշտության դեպքում մասնակցել դրանց.

2) ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձի պահանջով խորհրդատվություն ներկայացնել իր իրավասությանը վերաբերող առաջադրված հարցերի շուրջ.

3) ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձի պահանջով բացատրություններ տալ իր ներկայացրած խորհրդատվության կամ իր մասնակցությամբ կատարված գործողությունների պարզաբանման կապակցությամբ:

7. Մասնագետի ընտրությանը ներկայացվող չափանիշները սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

Հոդված 85Ձ28. Փորձագետը

1. Փորձագետը ծառայողական քննության և ուսումնասիրության արդյունքներով չչափազրգույթ այն անձն է, որը ծառայողական քննությանը կամ ուսումնասիրությանը ներգրավվում է ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրության իրականացնող անձի որոշմամբ՝ գիտության, տեխնիկայի, արվեստի կամ արհեստի որևէ բնագավառում իր հատուկ գիտելիքներն օգտագործելով ծառայողական քննության կամ ուսումնասիրության նյութերը հետազոտելու և դրա հիման վրա եզրակացություն տալու համար:

2. Փորձագետը պետք է տիրապետի գիտության, տեխնիկայի, արվեստի կամ արհեստի որևէ բնագավառի բավարար հատուկ գիտելիքների:

3. Հրավիրված փորձագետն իր ծառայությունների դիմաց վարձատրվում է լիազոր մարմնի պահպանման ծախսերի հաշվին՝ իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի գրավոր միջնորդության հիման վրա:

4. Փորձագետն անհրաժեշտության դեպքում ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձի պահանջով ներկայացնում է գիտության, տեխնիկայի, արվեստի կամ արհեստի որևէ բնագավառում հատուկ գիտելիքների տիրապետումը հավաստող փաստաթղթեր:

5. Փորձագետն իրավունք ունի՝

1) եզրակացություն տալու համար ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձից պահանջելու անհրաժեշտ օբյեկտներ, նմուշներ, նյութեր.

2) ծանոթանալու եզրակացություն տալու համար անհրաժեշտ նյութերին և ծառայողական քննության կամ ուսումնասիրության նյութերից դուրս գրելու անհրաժեշտ տեղեկություններ.

3) իր պարտականությունները պատշաճ կատարելու համար հարցեր տալու խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողին, ծառայողական քննությանն աջակցող անձանց, ծառայողական քննությանն առնչվող անձանց, ինչպես նաև՝ ուսումնասիրություն իրականացնող անձին.

4) ծանոթանալու փորձաքննության առարկային վերաբերող նյութերին, դրանցից դուրս գրելու անհրաժեշտ տեղեկություններ:

6. Փորձագետը պարտավոր է՝

1) իրեն առաջադրված հարցերով տալ հիմնավորված և օբյեկտիվ եզրակացություն.

2) հրաժարվել փորձաքննություն կատարելուց, եթե առաջադրված հարցերը դուրս են գալիս իր հատուկ գիտելիքների շրջանակներից կամ ներկայացված նյութերը բավարար չեն այդ հարցերին պատասխանելու համար.

3) ներկայանալ ծառայողական քննությունն իրականացնող անձի գրավոր պահանջով հարցերին պատասխանելու, ինչպես նաև եզրակացության բովանդակությունը պարզաբանելու համար.

4) ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձի պահանջով բացատրություններ տալ իր ներկայացրած փորձագիտական եզրակացության կամ իր մասնակցությամբ կատարված գործողությունների պարզաբանման կապակցությամբ:

Հոդված 85Ձ29. Թարգմանիչը

1. Թարգմանիչը ծառայողական քննության և ուսումնասիրության արդյունքներով չշահագրգռված անձն է, ով ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձի որոշմամբ հրավիրվում է ծառայողական քննությանը կամ ուսումնասիրությանը մասնակցելու այն դեպքերում, երբ ծառայողական քննությանը կամ ուսումնասիրությանն առնչվող անձը չի տիրապետում հայերենին կամ ունի խոսքի, հաղորդակցության կամ լսողական խնդիրներ կամ անհրաժեշտություն է առաջացել թարգմանել լրիվ, բազմակողմանի և օբյեկտիվ ծառայողական քննություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ որևէ փաստաթուղթ:

2. Թարգմանիչն իրավունք ունի՝

1) ծառայողական քննությանը կամ ուսումնասիրությանը մասնակցելու պահից ստանալու իր իրավունքների և պարտականությունների մասին գրավոր ծանուցում և պարզաբանում.

2) ծանոթանալու իր մասնակցությամբ կատարված գործողությունների ընթացքի, բովանդակության, արդյունքների վերաբերյալ կազմված տեղեկանքներին կամ արձանագրություններին և դրանց կապակցությամբ ներկայացնելու դիտողություններ ու առաջարկություններ:

3. Թարգմանիչը պարտավոր է՝

1) ներկայանալ ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձի գրավոր պահանջով, մասնակցել անհրաժեշտ գործողությունների կատարմանը և կատարել ճշգրիտ թարգմանություններ.

2) ծառայողական քննություն կամ ուսումնասիրություն իրականացնող անձի պահանջով տալ բացատրություններ իր կատարած թարգմանությունների համար:

Հոդված 85Ձ30. Ծառայողական քննությանը առնչվող անձը

1. Ծառայողական քննությանը առնչվող անձը նա է, ում կարող են հայտնի լինել ծառայողական քննությանը հետաքրքրող հարցերի ու հանգամանքների վերաբերյալ տեղեկություններ, որոնց կապակցությամբ նա տալիս է համապատասխան գրավոր կամ բանավոր բացատրություններ (ըստ պահանջի) կամ մասնակցում է սույն օրենքով նախատեսված այլ գործողությունների:

2. Ծառայողական քննությանը առնչվող անձն իրավունք ունի՝

1) ծառայողական քննությանը մասնակցելու պահից ստանալու իր իրավունքների և պարտականությունների մասին գրավոր ծանուցում և պարզաբանում.

2) տեղեկանալու կանչման նպատակի մասին.

3) ծանոթանալու իր մասնակցությամբ կատարված գործողությունների ընթացքի, բովանդակության, արդյունքների վերաբերյալ կազմված տեղեկանքներին կամ արձանագրություններին և դրանց կապակցությամբ ներկայացնելու դիտողություններ ու առաջարկություններ.

4) ներկայացնելու խախտում կատարելու մասին հիմնավորումներ, փաստաթղթեր.

5) միջնորդություն ներկայացնելու խախտման վերաբերյալ այլ անձանցից բացատրություն պահանջելու համար:

3. Ծառայողական քննությանը առնչվող անձը պարտավոր է՝

1) տալ բացատրություններ ծառայողական քննությանը հետաքրքրող հարցերի ու հանգամանքների վերաբերյալ.

2) ներկայանալ ծառայողական քննություն իրականացնող անձի գրավոր պահանջով, մասնակցնել անհրաժեշտ գործողությունների կատարմանը.

3) ծառայողական քննություն իրականացնող անձի պահանջով տալ բացատրություններ իր կողմից ներկայացված միջնորդությունների վերաբերյալ:

**ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

**Հոդված 85Ձ31. Ծառայողական քննությունն անցկացնելու վայրերը և
ծառայողական քննության շրջանակներում գործողություններ
կատարելու եղանակները**

1. Ծառայողական քննությունն անցկացվում է՝
 - 1) լիազոր մարմնի վարչական շենքերում և ծառայողական քննության անհրաժեշտությամբ պայմանավորված՝ այլ վայրերում կամ ծառայողական քննությունը իրականացնող անձի մատնանշած վարչական շենքերում.
 - 2) տեխնիկական միջոցների գործադրմամբ, որի ժամանակ ծառայողական քննության մասնակիցների ներկայությունը լիազոր մարմնի վարչական շենքում պարտադիր չէ:
2. Ծառայողական քննության ընթացքում սույն օրենքով սահմանված գործողությունները կարող են կատարվել նաև այլ վայրերում:
3. Ծառայողական քննություն իրականացնողի որոշմամբ խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողի, ծառայողական քննությանն աջակցող անձանց, ծառայողական քննությանն առնչվող անձանց մասնակցությունը այլ վայրերում իրականացվող համապատասխան գործողությանը կարող է ապահովվել տեսահաղորդակցության տեխնիկական միջոցների օգտագործմամբ:
4. Տեխնիկական միջոցների կիրառման դեպքերը և ընթացակարգը սահմանվում են փրկարարական ծառայողի նկատմամբ ծառայողական քննության անցկացման կարգով:

ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՎԱՐՏԸ

Հոդված 85Պ32. Ծառայողական քննության արդյունքներով եզրակացություն կազմելը, ծառայողական քննության նյութերին ծանոթացնելը

1. Ծառայողական քննության արդյունքներն ամփոփվում են եզրակացությամբ, որը բաղկացած է ներածական, նկարագրական, պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերից:

2. Ծառայողական քննություն իրականացնող անձը եզրակացությունը կազմելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, սահմանված կարգով ծառայողական քննության նյութերը և եզրակացությունը ներկայացնում է ծառայողական քննության կողմերին՝ ծանոթացման:

3. Ծառայողական քննության կողմերը մեկօրյա, իսկ ծառայողական քննության նյութերը ծավալուն լինելու դեպքում, երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում կարող են ծանոթանալ ծառայողական քննության նյութերին և եզրակացությանը, դրանցից դուրս գրել տեղեկություններ և ներկայացնել գրավոր միջնորդություններ:

4. Ծառայողական քննության մասնակիցները (բացառությամբ ծառայողական քննություն նշանակելու իրավասություն ունեցող անձանց) ծառայողական քննության նյութերին և դրա արդյունքներով կազմված եզրակացությանը ծանոթանում են իրավասու ստորաբաժանման վարչական շենքում՝ ծառայողական քննություն կատարած անձի ներկայությամբ:

5. Ծառայողական քննությանն առնչվող կամ ծառայողական քննությանն աջակցող անձինք, որոնք չունեն պետական գաղտնիք պարունակող կամ սահմանափակ տարածման ծառայողական տեղեկությունների հետ առնչվելու համապատասխան թույլտվություն, չեն կարող ծանոթանալ ծառայողական քննության՝

պետական գաղտնիք պարունակող կամ սահմանափակ տարածման ծառայողական տեղեկություն պարունակող նյութերին:

6. Կարգապահական խախտում կատարելու մեջ կասկածվող այն փրկարարական ծառայողները, որոնք չունեն պետական գաղտնիք պարունակող կամ սահմանափակ տարածման ծառայողական տեղեկությունների հետ առնչվելու համապատասխան թույլտվություն, չեն կարող ծանոթանալ ծառայողական քննության՝ պետական գաղտնիք պարունակող կամ սահմանափակ տարածման ծառայողական տեղեկություն պարունակող նյութերին:

7. Ծառայողական քննություն իրականացնող անձը քննության մնացած ժամկետների սահմաններում քննարկում է միջնորդությունները, դրանց հետ լրիվ կամ մասնակիորեն համաձայն լինելու դեպքում սույն օրենքի պահանջների պահպանմամբ կատարում է անհրաժեշտ գործողություններ և անհրաժեշտության դեպքում փոփոխում եզրակացությունը:

8. Միջնորդությունները մերժելու դեպքում այդ մասին մեկօրյա ժամկետում գրավոր պատճառաբանված պատասխան է տրվում կարգապահական խախտում կատարելու մեջ կասկածվող ծառայողին:

9. Եզրակացության ծանոթացման ժամանակ ծառայողական քննության կողմերը չեն կարող ներկայացնել այնպիսի միջնորդություններ, որոնք կարող էին ներկայացնել մինչ եզրակացությանը ծանոթանալը:

Հոդված 85³³. Ծառայողական քննության արդյունքներով որոշման ընդունումը

1. Ծառայողական քննության նյութերը, դրա արդյունքներով կազմված եզրակացությունը ծառայողական քննության ավարտից հետո ներկայացվում են ծառայողական քննությունը նշանակող անձին՝ համապատասխան որոշում ընդունելու համար, բացառությամբ սույն օրենքի 85³⁴-րդ հոդվածով սահմանված դեպքի:

2. Ծառայողական քննություն նշանակելու իրավունք ունեցող պաշտոնատար անձը նախքան որոշում կայացնելն անհրաժեշտության դեպքում կարող է խորհրդակցել իրավասու ստորաբաժանման ղեկավարի հետ, ինչպես նաև զրույց ունենալ խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողի հետ:

3. Կարգապահական տույժ կիրառելու իրավունք ունեցող անձը, հիմք ընդունելով ծառայողական քննության արդյունքներով կազմված եզրակացությունը, կայացնում է համապատասխան որոշում:

Գ Լ ՈՒ Խ 828

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

Հոդված 85234. Կարգապահական հանձնաժողովը

1. Սույն օրենքի 70-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-10-րդ կետերով սահմանված կոպիտ խախտումները քննության են առնվում լիազոր մարմնի կարգապահական հանձնաժողովի կողմից:

2. Լիազոր մարմնի կարգապահական հանձնաժողովը սույն օրենքի 85211-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դեպքերով իրականացնում է ծառայողական քննություն:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված դեպքերով իրականացված ծառայողական քննության նյութերը, դրա արդյունքներով կազմված եզրակացությունը իրավասու ստորաբաժանման կողմից ներկայացվում են կարգապահական հանձնաժողով:

4. Կարգապահական հանձնաժողովը կաշկանդված չէ ծառայողական քննության նյութերով և կարող է ծառայողական քննություն իրականացնող անձից սեփական նախաձեռնությամբ պահանջել լրացուցիչ փաստական տվյալներ, ինչպես

նաև կարգապահական կոպիտ խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողի միջնորդությամբ կամ սեփական նախաձեռնությամբ կրկին լսել այլ անձանց, հետազոտել կարգապահական խախտում կատարելու մեջ կասկածվող փրկարարական ծառայողի՝ լրացուցիչ ներկայացրած փաստական տվյալները:

5. Ծառայողական քննության մասնակիցներին կրկին լսելու համար կարող են հրավիրել կարգապահական հանձնաժողով:

6. Կարգապահական հանձնաժողովի կողմից կայացվող որոշումները հրապարակվում են լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքէջում:

Կարգապահական հանձնաժողովի կազմը և գործունեության կարգը սահմանում է լիազոր մարմնի ղեկավարը: